

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 70 00

F: 01 478 74 25

E: gp.mnvp@gov.si

www.mnvp.gov.si

Številka: 007-68/2023

Ljubljana, 12. 12. 2023

EVA 2023-2560-0054

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Uredba o Regijskem parku Pohorje – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi prvega, četrtega in petega odstavka 49. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10) je Vlada Republike Slovenije na.....seji pod točko..... sprejela naslednji

S K L E P:

Vlada Republike Slovenije je izdala Uredbo o Regijskem parku Pohorje, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Generalni sekretariat Vlade RS,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

dr. Katarina Groznik Zeiler, vršilka dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za naravo
mag. Suzana Zupanc Hrastar, vodja Sektorja za narave vrednote in zavarovana območja

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Borut Peric, Javni zavod Park Škocjanske jame

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

Jože Novak, minister za naravne vire in prostor

5. Kratek povzetek gradiva:

Predloženi predlog Uredbe o Regijskem parku Pohorje predstavlja akt o ustanovitvi zavarovanega območja na podlagi prvega, četrtega in petega odstavka 49. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10). S tem aktom se uresničuje primarni cilj varstva naravnih vrednot, ki je ohranjanje naravnih vrednot oziroma tistih stanj in procesov v naravi, ki to zagotavljajo. Predlagana uredba pomeni tudi ukrep za ohranitev biotske raznovrstnosti, ker se na območju, predlaganem za zavarovanje, nahajajo območja, ki se uvrščajo v Evropsko ekološko omrežje Natura 2000. Predlagana uredba vsebuje tudi določbe, ki spodbujajo razvojne možnosti prebivalstva na območju, predlaganem za zavarovanje.

Ustanovitelji regijskega parka so Vlada Republike Slovenije ter občine Zreče, Vitanje, Mislinje, Lovrenc na Pohorju, Ruše in Slovenska Bistrica. Za izvajanje javne službe na področju ohranjanja narave - upravljanja parka se predlaga, da z zavarovanim območjem upravlja Zavod RS za varstvo narave.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	uskladenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Proračunska sredstva za leto 2024 v višini 80.000 EUR so zagotovljena na proračunski postavki Ministrstva za naravne vire in prostor 153242 Zavarovana območja narave. Občine ustanoviteljice bodo prispevale v 2024 skupni znesek v višini 80.000,00 EUR. Ocene finančnih posledic za posamezne občine v tem trenutku niso mogoče, ker bo razdelitev sredstev med njimi stvar dogovora.

– **I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za naravne vire in prostor	2511-11-0005 Izvajanje upravljaljskih nalog	153242 Zavarovana območja narave		80.000
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1		
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir				

financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Jože Novak
MINISTER ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Na podlagi prvega, četrtega in petega odstavka 49. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO
o Regijskem parku Pohorje

I. SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen
(vsebina)

(1) S to uredbo se ovršje masiva Pogorje zavaruje kot Regijski park Pohorje (v nadaljnjem besedilu: regijski park).

(2) Ta uredba določa meje regijskega parka, varstvena območja, pravila ravnanja, varstvene režime, razvojne usmeritve in način njihovega uresničevanja, način izvajanja ustanoviteljskih pravic in obveznosti, način upravljanja in nadzora, financiranje ter druga ravnanja, povezana s cilji in nameni te uredbe.

2. člen
(cilji in nameni)

(1) Varstveni cilji regijskega parka so ohranitev naravnih vrednot, posebnih varstvenih območij (območij Natura 2000) in biotske raznovrstnosti, ohranitev ugodnega stanja ogroženih in mednarodno varovanih ter zavarovanih prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih habitatov, ohranitev najmanj obstoječega obsega in kakovosti habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, ter ohranitev krajinske pestrosti in značilnosti krajine.

(2) Razvojni cilji regijskega parka so razvoj naravovarstveno sprejemljivih gospodarskih dejavnosti, ki so skladne s krajevno tradicijo območja, naravi prijaznih športnih, rekreacijskih dejavnosti, zmanjševanje obstoječega in preprečevanje dodatnega obremenjevanja okolja.

(3) Nameni zavarovanja regijskega parka so ohranitev edinstvene naravovarstvene vrednosti ovršja Pohorja, doseganje varstvenih in razvojnih ciljev ter zagotovitev aktivnega upravljanja območja, prispevek k ohranjanju kulturne dediščine ter omogočanje izobraževanja, raziskovanja, ozaveščanja, obiskovanja in doživljanja regijskega parka z urejanjem in vzdrževanjem infrastrukture za obiskovanje.

II. OPIS, VARSTVENA OBMOČJA IN MEJE REGIJSKEGA PARKA

3. člen
(opis regijskega parka)

(1) Regijski park obsega dele območij občin Zreče, Vitanje, Mislinja, Lovrenc na Pohorju, Ruše in Slovenska Bistrica. Območje leži pretežno na nadmorskih višinah nad 1200 m in zavzema 52 km² površin.

(2) Za regijski park, ki obsega ovršje masiva Pohorja, sta značilni izredna naravna ohranjenost in krajinska pestrost s pogostimi in izjemnimi naravnimi pojavi. Poseben in pester rastlinski ter živalski svet omogočajo neprepustna silikatna podlaga, razgiban relief, bogato omrežje površinskih voda ter razpon nadmorskih višin do nekaj več kot 1500 m.

4. člen (varstvena območja)

(1) Regijski park obsega prvo in drugo varstveno območje.

(2) Prvo varstveno območje je naravovarstveno najpomembnejše ter je prednostno namenjeno uresničevanju varstva in ohranjanju naravnih vrednot, prvobitnih naravnih območij rastlinskih in živalskih vrst, njihovih osebkov in habitatov, naravnega razvoja ekosistemov in naravnih procesov ter značilne krajine.

(3) Drugo varstveno območje je območje, prednostno namenjeno ohranitvi in izboljšanju stanja narave in značilne krajine, trajnostni rabi naravnih virov zaradi izvajanja dejavnosti sonaravnega kmetijstva in gozdarstva ter trajnostnemu gospodarjenju z divjadjo na način, da je to za naravo čim manj moteče.

5. člen (meje regijskega parka in varstvenih območij)

(1) Meje regijskega parka in varstvenih območij so določene s to uredbo na podlagi občinskih mej, namenske rabe prostora, zemljiškokatastrskega načrta in digitalnih topografskih kart ter ortofoto posnetkov.

(2) Meje iz prejšnjega odstavka se hranijo kot elektronski podatek o zavarovanih območjih v registru naravnih vrednot pri ministrstvu, pristojnem za ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(3) Seznam zemljiških parcel (v nadaljnjem besedilu: parcela), ki določajo meje regijskega parka, je naveden v prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe.

(4) Meje iz prvega odstavka tega člena so informativno prikazane na publikacijski karti v merilu 1 : 80.000, ki je kot priloga 2 sestavni del te uredbe.

III. RAZVOJNE USMERITVE IN UKREPI

6. člen (razvojne usmeritve za spodbujanje trajnostnega razvoja)

(1) Na območju regijskega parka se spodbuja trajnosten in sonaraven, torej s cilji ohranjanja narave in krajine, sprejemljiv razvoj ob hkratnem zagotavljanju razvojnih možnosti lokalnega

prebivalstva. Omogoča naj se razvoj inovativnih ter naravi prijaznih dejavnosti z visoko dodano vrednostjo.

(2) Trajnostni razvoj iz prejšnjega odstavka se skladno s cilji regijskega parka uresničuje z:

1. uporabo ustreznih tehnologij in metod pri gospodarjenju z naravnimi viri, ki omogočajo ohranjanje naravnih procesov v ekosistemu in njihovo obnovljivost ter ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih življenjskih prostorov, naravnih vrednot ter značilne krajine;
2. spodbujanjem naravi prijaznega kmetovanja, ki ohranja naravo in značilno krajino, omogoča razvoj in ohranitev kmetij;
3. sonaravnim gospodarjenjem z vodo, gozdom, divjadjo in ribami na način, ki omogoča ohranjanje biotske raznovrstnosti;
4. izobraževanjem o pomenu in ohranjanju narave;
5. spodbujanjem naravi prijaznega turizma, rekreacije in izobraževanja, ki omogočajo doživljanje in spoznavanje narave, pri čemer so obiskovalci usmerjeni na ekološko manj občutljiva območja;
6. urejanjem prostora tako, da se ohranjajo narava in značilnosti krajine;
7. ohranjanjem poseljenosti v okoliškem območju tako, da se omogočajo dopolnilne dejavnosti in nova delovna mesta;
8. povezovanjem in spodbujanjem kmetijskih, turističnih, rekreacijskih, obrtnih, kulturnih in drugih dejavnosti;
9. spodbujanjem proizvodov z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo ali z razvojem znamke regijskega parka;
10. razvojem parkovne infrastrukture in podporo projektom za ohranjanje naravovarstvene vrednosti območja, predstavljanjem in interpretacijo regijskega parka ter s podporo ozaveščanju in izobraževanju javnosti in lokalnega prebivalstva.

7. člen

(ukrepi za uresničevanje razvojnih usmeritev)

(1) Razvojne usmeritve iz drugega odstavka prejšnjega člena se uresničujejo zlasti s:

- sodelovanjem in vključevanjem lokalnega prebivalstva, lastnikov zemljišč na območju regijskega parka in občin pri upravljanju regijskega parka, pridobivanju finančnih sredstev, pa tudi z različnimi razvojnimi programi iz občinskih, državnih in mednarodnih virov;
- pridobivanjem in uporabo sredstev lokalnih, državnih in mednarodnih skladov, ustanov oziroma organizacij za varstvene in razvojne ter izobraževalne projekte, usklajene z varstvenimi cilji regijskega parka;
- obveznim upoštevanjem razvojnih usmeritev iz drugega odstavka prejšnjega člena v strategijah, programih, planih, načrtih in drugih dokumentih občin in države;
- strokovno pomočjo, izobraževanjem, usposabljanjem in ozaveščanjem lokalnega prebivalstva in lastnikov zemljišč v območju regijskega parka za aktivno vključevanje v osnovne in dopolnilne dejavnosti v regijskem parku.

(2) V regijskem parku se lahko iz javnih sredstev financirajo samo tisti razvojni projekti, ki so v skladu s programi in varstvenimi cilji regijskega parka.

IV. VARSTVENI REŽIMI IN PRAVILA RAVNANJA

8. člen (splošni varstveni režim)

(1) V regijskem parku se posegi, dejavnosti in ravnanja lahko izvajajo v obsegu, času in na način, ki so v skladu z varstvenimi cilji in varstvenimi režimi iz te uredbe.

(2) Na območju regijskega parka je prepovedano:

1. izvajati posege in dejavnosti, ki bi lahko poslabšali hidrološke, geomorfološke in ekološke razmere na območju regijskega parka in zato negativno vplivali na ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti;
2. izvajati posege in dejavnosti na naravnih vrednotah na način, da se uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto;
3. izvajati posege in dejavnosti, ki bi lahko spremenili za regijski park značilno krajinsko pestrost ter značilne krajinske vzorce;
4. naseljevati ali gojiti tujerodne rastlinske in živalske vrste;
5. izvajati pašo živali zunaj za to določenih območij planin ali brez pašnih redov;
6. v komercialne namene odvezemati iz narave rastline prosto živečih vrst in njihove plodove, vključno z glivami, razen drevja;
7. taboriti, šotoriti, kuriti, urejati prostore za piknike ter objekte in naprave za vadbo ali rekreacijo, postavljati bivalne prikolice oziroma druga začasna bivalna vozila in objekte zunaj za to urejenih in v načrtu upravljanja ter v prostorskih aktih določenih območij;
8. izvajati športne dejavnosti, ki bi bile v nasprotju s prostorskim in časovnim režimom, predpisanim v načrtu upravljanja;
9. jahati in kolesariti zunaj cest, po katerih je dovoljen promet, ali zunaj površin, ki so za to določene v načrtu upravljanja;
10. spuščati pse s povodca, razen pri izvajanju lova in paše ter pri izvajanju nalog policije, vojske in gorske reševalne službe;
11. prirejati javne shode in prireditve ter organizirati športna tekmovanja v mirnih območjih;
12. gibati se zunaj urejenih in označenih poti v mirnih območjih;
13. postavljati in uporabljati vire svetlobe za osvetljevanje delov naravnega okolja;
14. postavljati znake in druge interpretacijske objekte ali naprave za slikovno ali zvočno obveščanje in oglaševanje v naravnem okolju, razen znakov za informiranje obiskovalcev regijskega parka, za informiranje lastnikov in uporabnikov zemljišč ter za označevanje planinskih in drugih poti;
15. graditi in postavljati nove objekte ali naprave;
16. spreminjati namembnost obstoječih objektov;
17. širiti obstoječa smučišča oziroma tekaške poti ali graditi nova zunaj območij, ki so za to določena v prostorskih aktih;
18. z dodajanjem kemikalij ali mikroorganizmov umetno zasneževati ali utrjevati smučišča in tekaške proge;
19. graditi oziroma urejati nova vzletno-pristajalna mesta za zrakoplove, razen za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah;
20. določati nova območja za izkoriščanje mineralnih surovin;
21. voziti motorna vozila na gozdnih in nekategoriziranih cestah in drugih poteh, razen za izvajanje gozdarske dejavnosti v skladu z zakonom, ki ureja gozdove, in za druge namene, dovoljene z zakonom, ki ureja ohranjanje narave;

22. voziti z motornimi vozili za namene organiziranih športnih, testnih in podobnih voženj, motokrosov ter v reklamne, tekmovalne in podobne namene;
23. uporabljati motorne sani in druga vozila na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu v naravnem okolju, razen za namene, dovoljene z zakonom, ki ureja ohranjanje narave;
24. leteti z motornimi zrakoplovi s posadko pod višino 300 m nad najvišjo trenutno točko oziroma oviro med letenjem;
25. izvajati letenje z brezpilotnimi zrakoplovi, razen v dogovoru z upravljavcem regijskega parka;
26. snemati filme, fotografije, videospote in druge videoprodukte za javno predvajanje, razen v dogovoru z upravljavcem regijskega parka in pod pogojem, da snemanje ni v nasprotju z varstvenimi režimi, nima negativnega vpliva na naravo, ne moti obiskovalcev in lastnikov zemljišč ter da je sporočilnost posnetkov v skladu z varstvenimi cilji in nameni regijskega parka;
27. izvajati vojaške vaje in usposabljanja, razen usposabljanja v gorništvu ter za zaščito in reševanje oziroma v primeru poslabšanja varnostnih razmer ter vojne nevarnosti,
28. uporabljati pirotehnična in druga eksplozivna sredstva v naravnem okolju, razen za potrebe obrambe, zaščite in reševanja.

(3) Varstveni režimi iz prejšnjega odstavka se lahko podrobneje določijo v načrtu upravljanja.

9. člen

(varstveni režim v prvem varstvenem območju)

- (1) V prvem varstvenem območju poleg prepovedi iz prejšnjega člena tudi ni dovoljeno:
1. odzematati iz narave rastline ali dele rastlin prosto živečih vrst, vključno z glivami;
  2. trgati cvetje, izkopavati, nabirati, poškodovati ali lomiti rastline ali uničevati vegetacijske formacije;
  3. loviti, ribariti, odzematati iz narave in vznemirjati živali ter škoditi zdravju in dobrobiti živali;
  4. izvajati melioracijska dela;
  5. prirejati prireditve ter organizirati športnih tekmovanj;
  6. gibati se zunaj urejenih in označenih poti;
  7. voziti z vozili na motorni pogon in kolesi;
  8. postavljati obore in žičnate ograje.

(2) Varstveni režimi iz prejšnjega odstavka se lahko podrobneje določijo v načrtu upravljanja.

10. člen

(izjeme)

(1) Ne glede na prepovedi iz 8. in 9. člena te uredbe se v regijskem parku lahko v skladu z varstvenimi cilji iz te uredbe in v skladu z načrtom upravljanja izvajajo ukrepi varstva narave in posamezne naravovarstvene naloge ter gradijo ali postavljajo objekti in naprave, namenjeni varovanju in predstavitvi naravnih vrednot, ohranjanju biotske raznovrstnosti ter obisku in doživljanju regijskega parka (v nadaljnjem besedilu: parkovna infrastruktura).

(2) Ne glede na prepovedi iz 8. člena te uredbe se v regijskem parku lahko v skladu z varstvenimi cilji iz te uredbe, načrtom upravljanja in programi ali načrti izvajanja javne službe urejanja voda, gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči, gozdovi in divjadjo, vzdrževanja objektov

gospodarske javne infrastrukture ter objektov v javni rabi, izvajanja ukrepov varstva kulturne dediščine in drugih javnih služb:

1. izvajajo gozdarska, lovska in kmetijska dejavnost;
2. gradijo nove gozdne prometnice;
3. gradijo nestanovanjske kmetijske stavbe za opravljanje kmetijskih dejavnosti v regijskem parku za potrebe opravljanja kmetijske dejavnosti v regijskem parku;
4. gradijo nestanovanjske kmetijske stavbe in visoke preže za opravljanje gozdarskih in lovskih dejavnosti v regijskem parku za potrebe opravljanja gozdarske ali lovske dejavnosti v regijskem parku;
5. postavljajo oziroma gradijo telekomunikacijske, radionavigacijske in nadzorne naprave, namenjene zračnemu prometu,
6. postavljajo sončne elektrarne za samooskrbo na strehah obstoječih objektov in toplotne črpalke za centralno ogrevanje oziroma hlajenje ob obstoječih objektih;
7. leti z motornimi zrakoplovi s posadko ali z brezpilotnimi zrakoplovi za namene zagotavljanja obrambe države, zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, izvajanja javnih služb in znanstvenoraziskovalne dejavnosti;
8. rabi voda za oskrbo s pitno vodo ter gradijo objekti za oskrbo s pitno vodo, če to ne vpliva negativno na ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti;
9. opravljajo rekonstrukcije in vzdrževanje na obstoječih objektih ter vzdrževalna dela v varovalnih pasovih obstoječe gospodarske javne infrastrukture in objektov v javni rabi;
10. opravljajo naloge in posegi javnih služb s področja urejanja obveznih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda v skladu s predpisi, ki urejajo vode;
11. izvaja ribolov v skladu z veljavnimi vodnimi dovoljenji;
12. izvajajo posegi na enotah kulturne dediščine v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine.

(3) Ne glede na prepovedi iz 8. in 9. člena te uredbe se lahko izvajajo tradicionalni pohodi, določeni v načrtu upravljanja.

(4) Ne glede na prepovedi iz prejšnjega člena se v regijskem parku lahko v skladu z varstvenimi cilji iz te uredbe ter v skladu z načrtom upravljanja:

- odvzema divjad iz narave zaradi preprečevanja pojava in širjenja nalezljivih bolezni ali ob porušenem naravnem ravnovesju zaradi čezmernega povečanja populacije ene vrste divjadi nad nosilno zmogljivostjo ekosistema, tako da so izkazani neugodni vplivi na druge živalske ali rastlinske vrste na posebej za to določenih območjih;
- odzema divjad in ribe iz narave za znanstvenoraziskovalne namene in izvajajo ukrepi varstva živali prosto živečih vrst po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, pri čemer je o tem obveščen upravljavec regijskega parka;
- pobira divjad ali se pobirajo njeni deli v okviru opravljanja nalog upravljanja lovišča v skladu s predpisi, ki urejajo divjad in lovstvo.

11. člen (ravnanja, posegi in dejavnosti)

(1) Ravnanja, posege ali dejavnosti v regijskem parku je treba izvajati v obsegu, času, na način in z uporabo tehničnih pripomočkov, ki najmanj ogrožajo cilje regijskega parka, naravno ravnovesje, ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst, krajinsko pestrost in značilno krajino ter kulturno dediščino.

(2) Znanstvene raziskave v regijskem parku se izvajajo v skladu s to uredbo in načrtom upravljanja ter na podlagi priglasitve raziskave upravljavcu regijskega parka. Izvajalec znanstvene raziskave mora ob priglasitvi raziskave upravljavca seznaniti z obsegom, načinom, časom in potekom trajanja ter po koncu del upravljavcu regijskega parka poročati o rezultatih opravljene raziskave.

V. UPRAVLJANJE REGIJSKEGA PARKA

12. člen

(ustanovitelji ter izvajanje ustanoviteljskih pravic in obveznosti)

(1) Ustanovitelji regijskega parka (v nadaljnjem besedilu: ustanovitelji) so Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) ter občine Zreče, Vitanje, Mislinje, Lovrenc na Pohorju, Ruše in Slovenska Bistrica (v nadaljnjem besedilu: občine).

(2) Ustanovitelji izvajajo ustanoviteljske pravice in obveznosti tako, da:

1. soglašajo, da regijski park upravlja Zavod Republike Slovenije za varstvo narave;
2. skupaj financirajo delovanje regijskega parka tako, da:
  - država zagotavlja 50-odstotni delež in financira predvsem naloge varstva narave,
  - občine zagotavljajo 50-odstotni delež in financirajo predvsem naloge usmerjanja razvoja, določene na podlagi načrta upravljanja in letnega programa dela, pripravljenega za celotni regijski park;
3. soglašajo, da občine sodelujejo pri izvajanju nadzora v regijskem parku z občinsko redarsko službo;
4. načrt upravljanja regijskega parka sprejme vlada na predlog ministrstva po pridobitvi mnenj občin.

13. člen

(upravljanje)

(1) Upravljavec regijskega parka (v nadaljnjem besedilu: upravljavec) je Zavod Republike Slovenije za varstvo narave.

(2) Upravljavec vključuje v upravljanje regijskega parka občine, lokalno prebivalstvo, lastnike zemljišč v regijskem parku, strokovno organizacijo, pristojno za gozdarstvo, in zainteresirano javnost.

(3) Upravljavec v okviru javne službe ohranjanja narave opravlja varstvene, strokovne, nadzorne in upravljavske ter izobraževalne naloge na območju regijskega parka.

14. člen

(naloge upravljavca regijskega parka)

Upravljavec v okviru javne službe ohranjanja narave opravlja naloge v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

VI. NAČRT UPRAVLJANJA

15. člen
(načrt upravljanja)

(1) Upravljanje regijskega parka se izvaja na podlagi desetletnega načrta upravljanja, ki obsega tekstualni in grafični del.

(2) Načrt upravljanja obsega vsebine, določene v zakonu, ki ureja ohranjanje narave.

16. člen
(priprava, sprejetje in spremljanje izvajanja načrta upravljanja)

(1) Načrt upravljanja pripravi upravljavec. Pri pripravi načrta upravljanja sodelujejo tudi druge strokovne organizacije, ki na podlagi predpisov izvajajo naloge varstva ali javno službo na področjih rabe ali upravljanja naravnih dobrin, in občine ter predstavniki nevladnih organizacij.

(2) Upravljavec pripravi predlog načrta upravljanja na podlagi te uredbe in predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, ter ob upoštevanju strokovnih podlag s področij iz prejšnjega odstavka, mnenj, stališč in pripomb z javne predstavitve, stališč občin in strokovnih organizacij iz prejšnjega odstavka. Načrti trajnostnega gospodarjenja ali upravljanja naravnih dobrin se kot strokovne podlage upoštevajo pri pripravi predloga načrta upravljanja.

(3) Upravljavec načrt upravljanja pošlje v potrditev ministrstvu in občinam. Po pridobitvi mnenj občin ministrstvo načrt upravljanja predloži v sprejem vladi. Vlada sprejme načrt upravljanja z uredbo.

(4) Če upravljavec ob spremljanju izvajanja načrta upravljanja ugotovi, da ga je treba prilagoditi spremenjenim razmeram, pripravi spremembe načrta upravljanja, ki se sprejemajo po postopku, predpisanem za njegovo sprejetje.

(5) Predlog za spremembo načrta upravljanja lahko dajo tudi občine, pri čemer mora biti predlog utemeljen in usklajen z varstvenimi cilji regijskega parka ter mora vsebovati predloge rešitev.

17. člen
(letni program dela)

(1) Upravljavec na podlagi načrta upravljanja sprejme finančno ovrednoteni letni program dela, katerega vsebina se nanaša tudi na upravljanje regijskega parka.

(2) Z letnim programom dela se podrobneje določi časovni načrt izvedbe del in nalog iz načrta upravljanja tako, da se za posamezno vrsto teh del in nalog upoštevajo najugodnejše obdobje glede na pričakovano stanje v regijskem parku ter finančni viri za izvedbo del in nalog v regijskem parku.

(3) Upravljavec pošlje letni program dela in finančni načrt, ki se nanaša na regijski park, občinam.

VII. FINANCIRANJE

18. člen
(sredstva)

- (1) Upravljavec pridobiva finančna sredstva za upravljanje regijskega parka:
1. iz državnega proračuna;
  2. s prihodki od prodaje blaga in storitev, ki jih opravlja;
  3. iz različnih mednarodnih programov pomoči;
  4. s pridobivanjem sredstev na podlagi sofinanciranja programov in projektov, ki so v skladu s cilji regijskega parka, iz sredstev lokalnih, državnih in mednarodnih skladov, ustanov oziroma drugih organizacij;
  5. iz drugih virov.
- (2) Sredstva iz proračuna občin se namenijo za izvajanje razvojnih ukrepov regijskega parka v skladu z načrtom upravljanja.

VIII. NADZOR

19. člen
(neposredni nadzor v naravi)

- (1) Neposredni nadzor v naravi v regijskem parku zagotavlja upravljavec.
- (2) Neposredni nadzor v naravi v regijskem parku izvajajo naravovarstveni nadzorniki v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave, in občinski redarji.
- (3) Neposredni nadzor zagotavljajo tudi osebe javnega prava, ustanovljene z namenom usmerjanja trajnostnega gospodarjenja naravnih dobrin, na območjih teh dobrin.

20. člen
(inšpekcijski nadzor)

Nadzor nad izvajanjem te uredbe opravljajo pristojni inšpektorji v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

IX. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

21. člen
(prehodna določba)

Upravljavec pripravi predlog načrta upravljanja v dveh letih od uveljavitve te uredbe.

22. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-68/2023
Ljubljana,
EVA 2023-2560-0054

Priloga 1: Seznam zemljiških parcel, ki določajo meje regijskega parka

Priloga 2: Publikacijska karta Regijskega parka Pohorje

OBRAZLOŽITEV

1. Pravno in dejansko stanje

Pohorje se razteza na površini 840 km²; območje leži med mesti Dravograd, Maribor in Slovenske Konjice ter se nahaja južno od reke Drave. Gozdovi, s prevladujočim deležem iglavcev, dajejo Pohorju značilno podobo, saj pokrivajo več kot 70% površine.

Območje predlagano za zavarovanje leži pretežno na višjih nadmorskih višinah (nad 1200 metrov n.v.) in obsega 52 km² površin.

Regijski park Pohorje obsega dele območij občin Zreče, Vitanje, Mislinja, Lovrenc na Pohorju, Ruše in Slovenska Bistrica.

Za ovršje Pohorja, ki je predlagano za zavarovanje kot regijski park, je značilna izredna naravna ohranjenost, krajinska skladnost, pogosti in izjemni naravni pojavi ter močna identiteta regijskih vzorcev.

Glede na te posebnosti je na Pohorju prisoten edinstven kontrast med temnimi masami gozdnega iglastega drevja in svetlimi travnatimi ploskvami. Številni so gozdni rezervati kot tudi visokogorski pašniki – planje z značilno travniško strukturo in razpršenimi oblikami smrekovih dreves. Sestavni člen Pohorja so visoka barja na ovršju s specifično vodno in vegetacijsko zgradbo – pritlikavo borovje, prisotnost redke favne in flore in nenazadnje prisotnost hidroloških posebnosti.

Pohorje predstavlja življenjski prostor redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, ki so izrednega pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti. Na območju predlaganim za zavarovanje še posebej izstopa favna nevretenčarjev in ptic, med katerimi je mnogo mednarodno varovanih vrst.

Ekološko pomembno območje 41200 Pohorje

je obsežno in kompleksno gorsko območje, ki je del Centralnih Alp in je edino naše gorovje na silikatni geološki podlagi. Ekološki sistemi so specifični ter specializirani. Prisotna je velika raznolikostjo habitatnih tipov (travišča, bukovi in smrekovi gozdovi, ruševje, barjanska smrekovja, aktivna visoka ter prehodna barja, potoki) ter redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Slovenija je ta območja določila z Uredbo o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS št. 48/04).

Posebna varstvena območja (območje Natura 2000)

Posebna varstvena območja (območja Natura 2000) so opredeljena na podlagi habitatne in ptičje direktive in so pomembna za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov, katerih ohranjanje je v interesu EU. Vsa ta območja so določena z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04 in 59/07). Na posebnih varstvenih območjih predlaganega Regijskega parka Pohorje varujemo 8 habitatnih tipov in 16 živalskih vrst.

Posebno ohranitveno območje SI 3000270 Pohorje

Habitatni tipi:

- aktivna visoka barja
- alpske reke in zelna vegetacija vzdolž njihovih bregov
- barjanski gozdovi
- javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih
- kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpinskega pasu (Vaccinio-Piceetea)
- naravna distrofna jezera in ostale stoječe vode
- prehodna barja
- vrstno bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom (Nardus stricta) na silikatnih tleh v montanskem pasu (in submontanskem pasu v celinskem delu Evrope)

Nevretenčarji:

- črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*)
- travniški postavnež (*Euphydryas aurinia*)

Vretenčarji:

- hribski urh (*Bombina variegata*)
- veliki pupek (*Triturus carnifex*)
- vejicati netopir (*Myotis emarginatus*)

Posebno območje varstva SI 5000006 Pohorje

Vretenčarji:

- divji petelin (*Tetrao urogallus*)
- gozdni jereb (*Bonasa bonasia*)
- ruševec (*Tetrao tetrix tetrix*)
- koconogi čuk (*Aegolius funereus*)
- mali skovik (*Glaucidium passerinum*)
- planinski orel (*Aquila chrysaetos*)
- črna žolna (*Dryocopus martius*)
- triprsti detel (*Picoides tridactylus*)
- severni kovaček (*Phylloscopus trochilus*)
- sloka (*Scolopax rusticola*)
- črna štoklja (*Ciconia nigra*)

Naravne vrednote

Naravna vrednota je redki, dragocen ali znamenit naravni pojav ter drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Zlasti so to geološki pojavi, minerali, fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemni kraški pojavi, podzemne jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava. Na območju predlaganega Regijskega parka Pohorje je 51 naravnih vrednot.

Ožja zavarovana območja

Naravni rezervat (NR) je območje geotopov, življenjskih prostorov ogroženih, redkih ali značilnih rastlinskih ali živalskih vrst ali območje, pomembno za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ki se z uravnoteženim delovanjem človeka v naravi tudi vzdržuje.

Naravni spomenik (NS) je območje, ki vsebuje eno ali več naravnih vrednot, ki imajo izjemno obliko, velikost, vsebino ali lego ali so redki primer naravne vrednote.

Na območju predvidenem za zavarovanje se nahajajo spodaj naštetá ožja zavarovana območja.

Zap. št.	Zavarovana območja	Status po veljavnem Odloku
1.	Štatenberško borovje, gozd in šotno barje, gozdni rezervat	NR
2.	Gozdni rezervat Pohorski bataljon	NR
3.	Gozdni rezervat Črno jezero na Pohorju	NR
4.	Potok Oplotnica, zgornji tok potoka	NS
5.	Pragozdni rezervat Šumik	NR
6.	Veliki Šumik- slap	NS
7.	Trije Hlebi, skalna formacija	NS
8.	Vernski slap, slap	NS

2. Poglavitne rešitve

Regijski park, varstveni režimi in pravila ravnanja ter razvojne usmeritve

Cilj zavarovanja območja Pohorja je ohranitev naravnih vrednot, posebnih varstvenih območij (območij Natura 2000) in biotske raznovrstnosti, ohranitev ugodnega stanja ogroženih in mednarodno varovanih ter zavarovanih prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov, ohranitev najmanj obstoječega obsega in kakovosti habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju ter ohranitev krajinske pestrosti in značilnosti krajine.

S predlagano uredbo se to območje določi za Regijski park Pohorje (v nadaljnjem besedilu: regijski park). Območje regijskega parka obsega ovršje masiva Pohorja, kjer je značilna izredna naravna ohranjenost in krajinska pestrost s pogostimi in izjemnimi naravnimi pojavi. Specifičen in pester rastlinski in živalski svet omogočajo neprepustna silikatna podlaga, razgiban relief, bogato omrežje površinskih voda ter razpon nadmorskih višin do nekaj več kot 1500 metrov.

Na območju predlaganega regijskega parka varujemo 51 naravnih vrednot, 8 habitatnih tipov in 16 živalskih vrst ter številne vrste s slovenskega rdečega seznama. Zaradi prostorske in biotske raznolikosti prostora je predlagano, da se znotraj regijskega parka oblikujeta dve varstveni območji z različno strogimi režimskimi stopnjami.

Prvo varstveno območje je naravovarstveno najpomembnejše območje predlaganega zavarovanega območja in je prednostno namenjeno uresničevanju varstva in ohranjanja naravnih vrednot, prvobitnih naravnih območij divjine, rastlinskih in živalskih vrst, njihovih osebkov in habitatov, naravnega razvoja ekosistemov in naravnih procesov. Predlog obsega 11,3 % površine predlaganega zavarovanega območja. Vanj so zajeta območja naravnih rezervatov (občinska zavarovanja), naravnih spomenikov (občinska zavarovanja), gozdnih rezervatov (Zakon o gozdovih) in območja ekocelic brez ukrepanja (Gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih enot).

Drugo varstveno območje je naravovarstveno pomembno območje z dopuščeno tradicionalno rabo naravnih virov zaradi izvajanja dejavnosti sonaravnega kmetijstva in gozdarstva ter trajnostnega gospodarjenja z divjadjo. Predlog obsega 88,7 % površine predlaganega zavarovanega območja.

Strogost varstvenih režimov je v določenih segmentih omiljena z izrecnimi izjemami, ki se nanašajo na dejavnosti upravljavca regijskega parka, izvajanje državne gospodarske javne službe s področja voda, gozdarstva in izvajanja ukrepov varstva kulturne dediščine.

V uredbi so za spodbujanje trajnostnega razvoja v regijskem parku določene bistvene razvojne usmeritve, ki zagotavljajo razvojne možnosti prebivalstva. Predpisani so tudi nekateri razvojni ukrepi, ki omogočajo uresničevanje predpisanih razvojnih usmeritev. V okviru zagotavljanja ciljev ustanovitve regijskega parka se spodbuja trajnostni razvoj ob hkratnem zagotavljanju razvojnih možnosti prebivalstva, ki se uresničujejo zlasti: s spodbujanjem razvoja podeželja in oblik dejavnosti, ki prispevajo k ohranjanju naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti in za regijski park značilne krajine ter hkrati omogočajo gospodarski, družbeni in kulturni razvoj prebivalcev in lokalnih skupnosti na območju regijskega parka, z urejanjem prostora tako, da se ohranja kakovost in značilnost krajine, s povezovanjem in spodbujanjem kmetijskih, turističnih, rekreacijskih, obrtnih kulturnih in drugih dejavnosti, s spodbujanjem ohranjanja kmetijske dejavnosti, ki imajo odločilno vlogo pri ohranjanju za regijski park značilne krajine, z usmerjanjem obiska in ogledovanja regijskega parka, z uporabo okolju prijaznih tehnologij in metod pri gospodarjenju z naravnimi viri, s spodbujanjem in omogočanjem novih zaposlitvenih možnosti in ustvarjanjem dodatnega prihodka prebivalcev za izvajanje različnih programov v regijskem parku. Razvojne usmeritve in razvojni ukrepi se podrobneje vsebinsko in prostorsko opredelijo v načrtu upravljanja regijskega parka.

Soustanoviteljstvo države in šestih občin pri ustanavljanju regijskega parka

Zakon o ohranjanju narave določa glede ustanavljanja zavarovanih območij, da zavarovano območje praviloma ustanovi vlada ali pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti ali skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti.

Posebno ureditev, ko več ustanoviteljev skupaj ustanovi zavarovano območje, ureja 55. člen Zakona o ohranjanju narave. Posebnosti te ureditve so:

- akt o zavarovanju morata sprejeti oba soustanovitelja v enakem besedilu, veljati začne, ko ga sprejmeta oba soustanovitelja,
- akt o zavarovanju mora urediti način izvajanja ustanoviteljskih pravic,
- če sta soustanovitelja vlada in pristojni organ lokalne skupnosti, se glede izvajanja ustanoviteljskih pravic lahko dogovorita zlasti o naslednjem: lokalna skupnost sofinancira delovanje zavarovanega območja, lokalna skupnost zagotovi upravljanje zavarovanega območja in lokalna skupnost sodeluje pri izvajanju nadzora,
- če sta soustanovitelja vlada in pristojni organ lokalne skupnosti, se akt o zavarovanju glede pravnih posledic, ki jih vzpostavlja obravnava kot akt o zavarovanju naravne vrednote državnega pomena, razen če Zakon o ohranjanju narave ne določa drugače.

Država in občine Zreče, Vitanje, Mislinja, Ribnica na Pohorju, Lovrenc na Pohorju, Ruše in Slovenska Bistrica so se dogovorili, da skupaj ustanovijo Regijski park Pohorje. Dne 25.7.2023 je župan občine Ribnica na Pohorju z dopisom št. 007-68/2023/17 sporočil, da izstopajo iz postopka ustanovitve zavarovanega območja Pohorje, zato je bilo dogovorjeno, da se vodi postopek ustanavljanja naprej brez občine Ribnica na Pohorju.

Predlagana uredba vsebuje v 12. členu določbe izvajanja ustanoviteljskih pravic in obveznosti med soustanovitelji, ki so naslednje:

- soglašajo, da z regijskim parkom upravlja Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
- skupaj financirajo delovanje regijskega parka tako, da država financira predvsem naloge varstva narave, občine pa naloge usmerjanja razvoja, določene na podlagi načrta upravljanja in letnega programa dela, ki je pripravljen za celotni regijski park;
- občine sodelujejo pri izvajanju nadzora v regijskem parku z občinsko redarsko službo;
- načrt upravljanja regijskega parka potrdijo lokalne skupnosti na predlog upravljavca, sprejme pa ga Vlada RS na predlog ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave.

Dogovorjen je naslednji potek aktivnosti:

- soustanovitelji predlagajo osnutek akta o zavarovanju Regijskega parka Pohorje v enakem besedilu;
- soustanovitelji skupaj vodijo 60 dnevno javno obravnavo, po zaključku katere se pripravijo strokovna stališča do pripomb in predlog akta o zavarovanju;
- soustanovitelji sprejmejo akt o zavarovanju v enakem besedilu.

Upravljanje regijskega parka

Uredba vzpostavlja tudi sistem upravljanja z regijskim parkom, ki je za doseganje ciljev regijskega parka bistvenega pomena. Za ta namen določa, da bo z regijskim parkom upravljal Zavod RS za varstvo narave v skladu z 12. točko prvega odstavka 117. člena Zakona o ohranjanju narave. ZRSVN je v skladu z drugim odstavkom 59. člena ZON ustanovljen z namenom usmerjanja trajnostnega gospodarjenja naravnih dobrin. Predlagana rešitev je začasna, za približno 3 leta. V tem času se poišče druga sprejemljivejša oblika upravljanja z zavarovanim območjem.

Upravljavcu regijskega parka že sam zakon nalaga nekatere naloge, ki so varstvene, strokovne, nadzorne in upravljavske narave. Posebej so z Zakonom o ohranjanju narave določene tudi naloge, ki jih upravljavec izvaja kot javno službo, uredba pa skladno z Zakonom o ohranjanju narave k temu izrecno dodaja tudi upravljanje z zemljišči v lasti države in občin, ki služijo namenom regijskega parka.

Načrt upravljanja

Upravljavec regijskega parka upravlja park na podlagi načrta upravljanja regijskega parka, ki ga sprejme vlada, pri čemer sodelujejo vse občine in ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave. Z uredbo so določene sestavine načrta upravljanja regijskega parka, katerega vsebino sicer dokaj podrobno opredeljuje že Zakon o ohranjanju narave. Na podlagi načrta upravljanja regijskega parka upravljavec sprejme letni program dela, ki ga potrdi pristojno ministrstvo. Ta program predstavlja instrument za uvedbo terminskega plana izvedbe del in nalog iz načrta upravljanja regijskega parka tako, da se za posamezno vrsto teh del in nalog upošteva najugodnejše obdobje glede na pričakovano stanje v regijskem parku.

Financiranje

Uredba določa tudi finančne vire za upravljanje regijskega parka. Merila, kriterije in finančne vire se podrobneje določi z načrtom upravljanja in letnim programom dela.

Nadzor

Uredba ureja neposredni nadzor v naravi, ki ga zagotavlja ministrstvo in občine v skladu z Zakonom o ohranjanju narave in drugimi, s tem povezanimi predpisi. Neposredni nadzor zagotavljajo tudi osebe javnega prava, ki so ustanovljene z namenom usmerjanja trajnostnega gospodarjenja naravnih dobrin na območjih teh dobrin.

Inšpekcijski nadzor nad spoštovanjem določb predlagane uredbe je naložen pristojnim inšpektorjem v skladu z Zakonom o ohranjanju narave.

Prehodne določbe

Načrt upravljanja pripravi upravljavec najpozneje v dveh letih od uveljavitve te uredbe.

Za uveljavitev uredbe je predviden splošni uveljavitveni rok petnajstih dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

3. Finančne posledice

Finančne posledice sprejema predlagane uredbe o Regijskem parku Pohorje so povezane z obveznostjo države, da iz državnega proračuna zagotavlja financiranje tistih nalog, ki predstavljajo izvajanje predpisanih varstvenih režimov na zavarovanih območjih in njihovo upravljanje. Skladno z določbami Zakona o ohranjanju narave so soustanovitelji – država in občina, dolžni zagotoviti finančne vire za delovanje javne službe ohranjanja narave - upravljanja regijskega parka. V primeru tega regijskega parka upravljanje začasno izvaja Zavod Republike Slovenije za varstvo narave. Finančna sredstva za upravljanje regijskega parka se bodo zagotavljala znotraj finančnih načrtov Ministrstva za naravne vire in prostor in šestih občin.

Upravljavec bo poleg sredstev iz državnega proračuna pridobival finančna sredstva za opravljanje dejavnosti in upravljanje regijskega parka še s kandidiranjem za pridobivanje sredstev iz različnih mednarodnih programov pomoči, s pridobivanjem sofinanciranja programov in projektov v skladu s sprejetim načrtom upravljanja oz. letnim programom, s prihodki od prodaje blaga in storitev, ki jih opravlja ter iz drugih virov. Občine bodo sredstva namenjale za izvajanje razvojnih nalog, ki bodo določene v načrtu upravljanja.

Delovanje upravljavca bo moralo biti čimbolj racionalno in učinkovito. V zvezi s tem bo nujno organizirati povezovanje in sodelovanje z drugimi službami in ustanovami na regionalnem nivoju.

Ker gre v primeru ustanavljanja regijskega parka za soustanoviteljstvo na podlagi 55. člena Zakona o ohranjanju narave, je bil sklenjen načelen dogovor med soustanovitelji o deležih sofinanciranja delovanja regijskega parka, ki je 50% občine in 50% država.

Proračunska sredstva za leto 2024 v višini 80.000 EUR so zagotovljena na proračunski postavki Ministrstva za naravne vire in prostor 153242 Zavarovana območja narave Občine ustanoviteljice bodo prispevale v letu 2024 skupni znesek v višini 80.000,00 EUR.ocene finančnih posledic za posamezne občine v tem trenutku niso mogoče, ker bo razdelitev sredstev

med njimi stvar dogovora. V aktu o ustanovitvi javnega zavoda se določijo fiksni odstotki financiranja dejavnosti med ustanovitelji. Sredstva se bodo namenila za aktivnosti v zvezi z ustanovitvijo in delovanjem regijskega parka.

4. Postopek sprejemanja akta o ustanovitvi regijskega parka

Z zavarovanjem Pohorja se oblikuje območje, za katerega velja poseben pravni režim, ki lahko pomeni tudi omejevanje lastninske pravice. V postopku sprejema Uredbe mora biti soočen javni interes do varstva narave, ki je udejanjen v osnutku Uredbe, razvojni interesi javnih služb ter zasebni interesi posameznikov, ki živijo in delajo na območju, predvidenem za zavarovanje.

V prvi fazi določita tako vlada kot občine vsebino osnutka akta o zavarovanju Regijskega parka Pohorje, s katerim se ustanavlja širše zavarovano območje, ki je izhodišče za javno predstavitev, ki vključuje tudi javno razpravo. Za izvedbo javne predstavitve in javne obravnave vlada pooblasti resorno pristojno ministrstvo, ki tudi določi program javne predstavitve v dogovoru z občinami. Javna predstavitev mora trajati najmanj 60 dni.

V drugi fazi se bo na podlagi strokovnih opredelitev do pripomb iz javne predstavitve sprejel akt o zavarovanju - naslovna uredba, predvidoma v letu 2023. Akt bodo v enakem besedilu sprejeli Vlada RS in občinski sveti vseh sedmih občin.

5. Stališča do pripomb in predlogov z javne predstavitve Osnutka Uredbe o Regijskem parku Pohorje, ki je potekala od 10. januarja do 11. marca 2022

V skladu s 58. členom člena Zakona o ohranjanju narave (v nadaljevanju ZON) ustanovitelj seznanil javnost z osnutkom akta o zavarovanju, s katerim se ustanavlja širše zavarovano območje, na javni predstavitvi, ki mora trajati najmanj 60 dni.

Na podlagi prvega odstavka 58.b je Ministrstvo za naravne vire in prostor (v nadaljevanju ministrstvo) določilo besedilo osnutka akta o ustanovitvi zavarovanega območja Pohorja. Hkrati so ustanovitelji določili termine za izpeljavo javne razprave, ki so zaradi slabih epidemioloških razmer potekale preko video povezave za občine Zreče, Vitanje, Mislinja, Slovenska Bistrica, Ruše, Lovrenc na Pohorju in Ribnica na Pohorju, katere namen je bil seznanitev javnosti z vsebino osnutka uredbe.

Javna predstavitev je potekala od 10. januarja do 11. marca 2022 v lokalnih skupnostih na območju predvidenega parka. Program javne predstavitve s časovno razporeditvijo javnih obravnav je bil določen v dogovoru z občinami na območju predvidenega parka.

Javne obravnave so potekale:

- 12. januarja ob 17.00 uri za občino Zreče,
- 13. januarja ob 15.00 uri za občino Vitanje,
- 14. januarja ob 17.00 uri za občino Mislinja,
- 18. januarja ob 17.00 uri za občino Slovenska Bistrica,
- 19. januarja ob 17.00 uri za občino Ruše,
- 25. januarja ob 17.00 uri za občino Lovrenc na Pohorju,
- 26. januarja ob 17.00 uri za občino Ribnica na Pohorju.

V dvomesečni javni predstavitvi vsebine osnutka uredbe, ki jo je vodilo ministrstvo, kot predstavnik ustanovitelja zavarovanega območja, so bile na osnutek uredbe podane pripombe s strani lokalnih skupnosti, nevladnih organizacij, strokovne in druge zainteresirane javnosti, podjetij ter posameznikov. Do teh pripomb, danih na javnih obravnavah in med javno predstavitevijo, na osnutek uredbe o Regijskem parku Pohorje je ministrstvo v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za varstvo narave (v nadaljevanju ZRSVN) in lokalnimi skupnostmi na območju regijskega parka, pripravilo strokovna stališča, v katerih so soočeni vsi interesi, tako javni kot zasebni, državni in lokalni, strokovni in laični. Na osnovi strokovnih stališč so bili pripravljene predlogi dopolnitev ali sprememb besedila uredbe.

Zaradi želje po celoviti obravnavi pripomb na posamezne vsebine, ki jih obravnava osnutek uredbe o Regijskem parku Pohorje so stališča oblikovana tako, da so pripombe smiselno razdeljene po posameznih vsebinskih sklopih oziroma po posameznih členih. Tak pristop ima za posledico, da so pripombe posamezne organizacije ali posameznika razporejene po celotnem gradivu. Zaradi jasnosti in preglednosti pripravljenega gradiva je v gradivu povzeto samo bistvo posamezne pripombe.

Vsebina stališč:

- 5.1. Poročilo o dogodkih v času javne predstavitve osnutka uredbe o Regijskem parku Pohorje
- 5.2. Strokovna stališča do pripomb in pobud, ki smo jih prejeli v času javne predstavitve osnutka uredbe o Regijskem parku Pohorje

5.1 Poročilo o dogodkih v času javne predstavitve osnutka uredbe o Regijskem parku Pohorje

Prebivalci območja predvidenega parka so bili o javni predstavitvi in času ter kraju poteka javnih obravnav seznanjeni z objavami v lokalnem časopisu, po elektronskih medijih in tudi osebno po navadni pošti.

Na javnih obravnavah je bil predstavljen projekt ustanavljanja Regijskega parka Pohorje, vsebina osnutka Uredbe, način potrjevanja osnutka Uredbe, organizacija javnih predstavitev in obravnav osnutka Uredbe o Regijskem parku Pohorje ter način in rok za podajanje pripomb na osnutek Uredbe.

Prav tako je bil osnutek Uredbe objavljen na e-demokraciji z možnostjo podajanja pripomb.

Skozi posamezne javne predstavitve se je podrobneje razložilo:

(1) Osnovne cilje in namene ustanovitve regijskega parka:

- Ohraniti prvobitno naravo s številnimi naravnimi vrednotami, ohraniti biotsko raznovrstnost in krajinsko pestrost
- Omogočati kakovost bivanja lokalnim prebivalcem in spodbujanje trajnostnega razvoja, skladnega s krajevno tradicijo območja
- Usmerjati posege in dejavnosti na način, ki ne obremenjuje okolja
- Spodbujanje novih zaposlitev in razvojnih priložnosti
- Omogočanje raziskovanja, izobraževanja in obiskovanja regijskega parka

(2) Nadaljnji potek obravnave Osnutka uredbe:

Razloženo je bilo, da se do 11.3.2022 zbirajo pripombe in predlogi. Ministrstvo in posamezne občine bodo do vseh pripomb in predlogov podali stališča, novo oblikovano besedilo (predlog Uredbe) bo posredovan v medresorsko usklajevanje, medresorsko usklajen predlog Uredbe in stališča do pripomb se pošlje v vladni postopek, sledi obravnava in sprejem akta o zavarovanju na Občinskih svetih občin Zreče, Vitanje, Mislinja, Slovenska Bistrica, Ruše in Lovrenc na Pohorju.

(3) Osnutek Uredbe o Regijskem parku Pohorje, ki jo sestavljajo naslednji vsebinski sklopi:

- Cilji in namen regijskega parka
- Meje in varstvena območja
- Razvojne usmeritve in ukrepi
- Varstveni režimi in pravila ravnanja
- Način upravljanja in nadzora

(4) Varstvena izhodišča, ki so bila osnova za pripravo strokovnih podlag in s tem osnutka Uredbe.

(5) Priložnosti ki jih park prinaša različnim področjem: področju urejanja prostora, rabe naravnih virov, turizmu, podjetništvu, človeškimi virom, kulturni dediščini in nenazadnje tudi naravnemu okolju.

V nadaljevanju so podana stališča do posameznih pripomb.

5.2 Strokovna stališča do pripomb in pobud, ki smo jih prejeli v času javne predstavitve osnutka uredbe o Regijskem parku Pohorje

Strokovna stališča do pripomb in pobud, ki smo jih prejeli v času javne predstavitve osnutka uredbe o Regijskem parku Pohorje, so razdeljene so po vsebinskih sklopih in sicer:

- splošno
- meje, varstvena območja in ožja zavarovana območja,
- razvojne usmeritve in ukrepi,
- varstveni režimi in pravila ravnanja,
- upravljanje regijskega parka,
- financiranje in nadzor,

Vsak vsebinski sklop vsebuje povzetek pripomb, ki jim sledijo strokovna stališča, obrazložitve in komentarji do danih vprašanj, stališč, mnenj in pobud, ki so bile dane v času javne predstavitve.

SPLOŠNO

- predlagajo, da se zaradi skupnega razumevanja med splošne določbe doda nov člen - določitev pojmov kot so npr.: ohranitev ugodnega stanja, trajnostna raba, obremenjujoče dejavnosti, trajnosten in sonaraven s cilji ohranjanja naravi in krajine sprejemljiv razvoj, naravi prijazno kmetovanje, naravi prijazen turizem, inovativne in naravi prijazne dejavnosti z visoko dodano vrednostjo, parkovna infrastruktura, svetlobni viri, opredelitev posega in dejavnosti, ki bi lahko poslabšali hidrološke, geomorfološke, ...razmere na območju regijskega parka, bistvena in znatna sprememba lastnosti, razjasniti do kakšne površine se sečnja ne razume kot poseg, ki bi lahko spremenil za regijski park značilno krajinsko pestrost, svetlobni viri in ceste, vegetacijske formacije, zainteresirane javnosti, strokovna organizacija, druge vsebine, ki se določijo z načrtom upravljanja (v nadaljevanju NU);
- predlagajo, da se gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih enot znotraj prihodnjega parka tudi v prihodnje izvajajo po svojih vsebinah in ciljih ter s tem omogočajo upravljanje z gozdovi na sonaraven, večnamenski in trajnosten način;
- izpostavljajo, da se z ustanovitvijo regijskega parka ne sme poslabšati gospodarjenje z gozdom na podlagi GGN, prav tako se ne sme poslabšati upravljanje s prostoživečimi živalskimi vrstami;
- predlagajo vključitev SIDG in ZGS v svet javnega zavoda regijskega parka in ZGS v strokovni svet regijskega parka;
- menijo, da je pomembno sodelovanje ZGS z upravljavcem regijskega parka v luči obvladovanja nedovoljenih voženj;
- predlagajo razmislek v bolj strjeno zaokroženo 1.v.o. kar bo omogočilo enostavnejše upravljanje in nadzor;
- menijo, da je treba natančno opredeliti način priprave in sprejemanja načrta upravljanja in vlogo ZGS pri tem procesu;
- ocenjujejo, da so predlaganje meje regijskega parka posledica usklajevanja različnih interesov v prostoru in so pričakovali večjo površino zavarovanja.

Odgovor:

- V skladu z nomotehničnimi smernicami se opredelitev pomena izrazov v zbirnem členu na začetku besedila predpisa uporabi, če bi zaradi velikega števila izrazov njihovo opredeljevanje po posameznih členih skozi besedilo vodilo k slabši preglednosti, kar pa v predmetni uredbi po mnenju pripravljavca uredbe ni potrebno. V podzakonskih predpisih se uporabljajo izrazi, kot so opredeljeni v zakonu, ki je podlaga za njihovo izdajo, zato jih ni treba znova opredeliti niti ne izrecno določiti, da imajo izrazi enak pomen, kot ga določa zakon, ki je podlaga za njegovo izdajo. Še posebej pa ni dopustno v podzakonskem predpisu izrazom, opredeljenim v zakonu, določiti drugačnega pomena.
- Z vzpostavitev zavarovanega območja se v sistemu gospodarjenja z gozdom ne bo nič spremenilo, še vedno se bo izvajalo v skladu z zakonodajo, ki ureja to področje in po veljavnih gozdnogospodarskih načrtih.

- Prav tako se bo upravljaje z divjadjo izvajalo kot do sedaj, z izjemo prepovedi lova v 1. varstvenem območju, ki je namenjeno strogemu varstvu.

- Večji lastniki oziroma njihovi upravljavci, med katere spada tudi SIDG, bodo vključeni v svet zavoda, prav tako MKGP oziroma ZGS, ki bo vključen v strokovni svet.

- Upravljavec regijskega parka bo pri svojem delu sodeloval z ZGS, prav tako pri pripravi načrta upravljanja, saj ZGS predstavlja enega od ključnih deležnikov v območju parka, katerega več kot 90% pokrivajo gozdna zemljišča. Način priprave in sprejema NU je zakonsko določen.

- Predlagane meje regijskega parka in prav tako 1. v.o. so bile določene na podlagi strokovnih podlag, ki so jih pripravili na ZRSVN. Predlagano območje temelji na teritorialni pristojnosti občin, ki so podale interes za zavarovanje območja kot regijskega parka, vključitvi najpomembnejših vsebin varstva biotske raznovrstnosti, vključitvi najpomembnejših vsebin varstva narave po Zakonu o gozdovih (gozdni rezervati, varovalni gozdovi), vključitvi najpomembnejših vsebin iz že obstoječih lokalnih zavarovanj narave in območjih, ki so z izvajanjem pritožnih aktivnosti izrazito podvržena negativnim vplivom. Prvo varstveno območje predlaganega parka obsega le območja z najvišjo naravovarstveno pomembnostjo in je namenjeno strogemu varstvu, zato zaokroževanje prvega varstvenega območja ni smiselno.

- menijo, da v kolikor bi se lastnik zemljišča ne strinjal s tem, da je njegovo zemljišče del regijskega parka, bi moral obstajati člen uredbe, ki bi zagotavljal (ali navedel možnosti na podlagi drugih zakonskih predpisov), da mora razglasitelj parka tako površino odkupiti po ceni, ki ustreza trajnemu donosu te površine podobno kot v Zakonu o gozdovih 46.člen, ali ZON v 88.-90. členu.

Odgovor: Predlagana materija pomeni urejanje pravic in obveznosti, za katere Ustava RS določa, da se lahko urejajo le na ravni zakona, zato teh vsebin v uredbi ni dopustno urejati. Sicer pa ZON omejitve lastninskega upravičenja zaradi sprejema akta o zavarovanju ureja v 89. in v 90. členu. V 89. členu namreč predvideva možnost izplačila odškodnine zaradi omejitev in prepovedi, ki izvirajo iz zakona oziroma iz akta o ustanovitvi zavarovanega območja. V 90. členu pa za primer, ko nepremičnine, ki je zaradi omejitev in prepovedi ni več mogoče rabiti za dejavnost, kot se je rabila pred zavarovanjem ali pa se lahko rabi le v neznatni meri omogoča odkup zaradi omejitev lastninske pravice. V tem primeru je država dolžna na zahtevo fizične ali pravne osebe, ki ima v lasti nepremičnino na zavarovanem območju, ki ga je ustanovila država, odkupiti za primerno plačilo.

- opozarjajo, da je v besedilu zapisano, da upravljavec upravlja z zemljišči v lasti države in občin, ki služijo namenom regijskega parka. Kaj pa upravljanje na zasebnih zemljiščih? Ali se bo težilo k odkupu zasebnih zemljišč za namen celostnega upravljanja? Ali bodo zasebni lastniki dodatno izobraženi?

- prav tako je v besedilu zapisano, da se z zavarovanjem Pohorja oblikuje območje, za katerega velja poseben pravni režim, ki lahko pomeni tudi omejevanje lastninske pravice. Ali se predvideva odškodnina/ nadomestila/ odkup zemljišč za zasebne lastnike v primeru omejevanja lastninske pravice?

- prelagajo, da se v 1. členu doda cilj izobraževanje o pomenu in ohranjanju naravi in vseživljenjsko učenje.

Odgovor:

- V kolikor so zemljišča v lasti države in z njimi ne upravlja SIDG ali SKZG in so izrednega naravovarstvenega pomena, lahko z njimi upravlja tudi upravljavec regijskega parka, da s tem zagotovi ohranjanje ugodnega stanja vrst ali habitatnih tipov. Zemljišča v zasebni lasti bodo ostala v zasebni lasti in upravljanju še naprej. Ena izmed nalog upravljavca pa je tudi ozaveščanje, zato bo lastnike zemljišč seznanil z informacijami o morebitnih naravovarstveno vrednih območjih. ZON, ki v 9. členu govori o ekološki in socialni funkciji lastnine določa, da mora lastnik zemljišča dopustiti na svojih zemljiščih neškodljiv prehod drugim osebam in drugo splošno rabo v skladu z zakonom ter dopustiti na svoji lastnini opravljanje nalog ohranjanja biotske raznovrstnosti in ukrepov varstva naravnih vrednot.

- Sistemska zakonodaja s področja varstva narave ureja tudi splošne možnosti za plačilo morebitnih odškodnin (in druge kompenzacijske možnosti), če so okoliščine omejevanja lastninske pravice takega značaja, da so upravičeni taki ukrepi. ZON izrecno določa, da se z aktom o zavarovanju lahko omeji lastninska pravica (51. člen), pri čemer je vzpostavljeno načelo sorazmernosti in čim manjšega poseganja ob enakih učinkih. V ZON so za posamezne oblike zavarovanih območij določeni primeri možnih omejitev lastninske pravice, ki se

konkretizirajo v vsakokratnem aktu o zavarovanju. Poleg tega je v vseh teh primerih z ZON vzpostavljena odškodninska obveznost ustanovitelja zavarovanega območja (države ali lokalne skupnosti) do povračila nastale škode ob izpolnjenih zakonskih pogojih (51. in 89. člen ZON). Šele na podlagi sprejema akta o zavarovanju in spremljajočega načrta upravljanja je v večini primerov mogoče ugotoviti njegov vpliv na dejavnosti in ravnanja na območju parka in morebitno nastalo škodo. Poleg tega je v konkretnih primerih treba upoštevati tudi morebitne razvojne možnosti, ki jih nudi ustanovitev parka. V 89. členu ZON je določeno, da so fizične in pravne osebe, ki se jim zaradi omejitev in prepovedi iz ZON ali na njegovi podlagi izdanih aktov o zavarovanju bistveno poslabšajo obstoječi pogoji za pridobivanje dohodka in tega ni mogoče nadomestiti z dovoljeno dejavnostjo v okviru varstvenih režimov oziroma razvojnih usmeritev na zavarovanih območjih, upravičene do odškodnine. Odškodnina obsega izgubo ali zmanjšanje dohodka od nepremičnine in se določi po postopku, ki ga določa zakon, ki ureja razlastitev nepremičnin. Zahtevo za odškodnino se lahko vloži v enem letu po prejemu odločbe izdane na podlagi predpisa, ki je povzročil spremembo razmer.

- Vsebine povezane z izobraževanjem smo dodali med namene regijskega parka, tako, da se tretji odstavek 2. člena po novem glasi »Nameni zavarovanja regijskega parka so ohranitev edinstvene naravovarstvene vrednosti ovršja Pohorja, doseganje varstvenih in razvojnih ciljev ter zagotovitev aktivnega upravljanja območja, prispevek k ohranjanju kulturne dediščine ter omogočanje izobraževanja, raziskovanja, ozaveščanja, obiskovanja in doživljanja regijskega parka z urejanjem in vzdrževanjem infrastrukture za obiskovanje.«

- *menijo, da spremljajoča gradiva Uredbe (obrazložitev) ne opredelijo vpetosti območja Regijskega parka Pohorje v mednarodni kontekst strateških dokumentov, politik in dogovorov, prav tako je med nalogami parka ni navedeno delovanje na mednarodni ravni. Predlagamo, da se gradiva dopolnijo z mednarodnim okvirjem ter tako poudarijo pomen Regijskega parka tudi za območje celostnega alpskega loka ter Evropske skupnosti, ki si prizadeva za vzpostavitev novih varstvenih območij v državah članicah (Nature Restoration Law).*

- *menijo, da je potrebno poglavje splošne določbe dopolniti s členom o pomenu uporabljenih izrazov v Uredbi kot so na primer: naravna vrednota, obstoječe smučišče in tekaške proge, nadomestna gradnja, motorna vozila, krajina, parkovna infrastruktura, naravi prijazen turizem, mirne cone, osnovne in dopolnilne dejavnosti ipd. ter drugimi ključnimi pojmi, uporabljenimi v uredbi*

- *predlagajo, da se v 2. členu, prvi odstavek dopolni tudi z opredelitvijo ciljev, povezanih z varstvom kulturnih in duhovnih vrednot.*

- *predlagajo, da se 2. členu v tretjem odstavku namen parka dopolni z vsebinami, povezanimi z raziskovalno in ozaveščevalno vlogo parka, ki sedaj ni opredeljena.*

Stališče: pripombe se delno upoštevajo

Obrazložitev:

- Med naloge upravljanja regijskega parka smo dodali tudi sodelovanje z mednarodnimi organizacijami s področja varstva narave:

- V skladu z nomotehničnimi smernicami se opredelitev pomena izrazov v zbirnem členu na začetku besedila predpisa uporabi, če bi zaradi velikega števila izrazov njihovo opredeljevanje po posameznih členih skozi besedilo vodilo k slabši preglednosti, kar pa v predmetni uredbi po mnenju pripravljavca uredbe ni potrebno. V podzakonskih predpisih se uporabljajo izrazi, kot so opredeljeni v zakonu, ki je podlaga za njihovo izdajo, zato jih ni treba znova opredeliti niti ne izrecno določiti, da imajo izrazi enak pomen, kot ga določa zakon, ki je podlaga za njegovo izdajo. Še posebej pa ni dopustno v podzakonskem predpisu izrazom, opredeljenim v zakonu, določiti drugačnega pomena.

- Varstveni cilji v prvem odstavku 2. člena so namenjeni varstvu narave, varstvu biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot,...zato varstvo kulturnih vrednot ne sodi v ta odstavek. Je pa v tretjem odstavku naveden namen regijskega parka, ki med drugim našteje tudi prispevek k ohranjanju kulturne dediščine in omogočanje obiskovanja in doživljanja regijskega parka.

- tretji odstavek se dopolni in se po novem glasi: »Nameni zavarovanja regijskega parka so ohranitev edinstvene naravovarstvene vrednosti ovršja Pohorja, doseganje varstvenih in razvojnih ciljev ter zagotovitev aktivnega upravljanja območja, prispevek k ohranjanju kulturne dediščine ter omogočanje izobraževanja, raziskovanja, ozaveščanja, obiskovanja in doživljanja regijskega parka z urejanjem in vzdrževanjem infrastrukture za obiskovanje.«

- predlagajo, da se dikcijo v prvem odstavku 2. člena dopolni, in sicer na način, da se med varstvenimi cilji regijskega parka poleg ohranjanja biotske raznovrstnosti navede tudi izboljšanje stanja tistih vrst in habitatnih tipov, ki so trenutno v neugodnem stanju. Glede na rezultate poročanja po 17. členu Direktive o habitatih in 12. členu Direktive o pticah, imajo nekateri habitatni tipi ter živalske vrste, ki so opredeljene kot kvalifikacijske vrste na varovanem območju Natura 2000 Pohorje (tako POO SI3000270 kot tudi POV SI5000006), neugoden ohranitveni status, dolgoročni trendi pa so neznani.

Stališče: pripomba se delno upošteva

Obrazložitev: V 4. členu se po novem zapiše »Drugo varstveno območje, ki je prednostno namenjeno ohranitvi in izboljšanju obstoječega stanja narave in značilne krajine,... Uredba o ustanovitvi zavarovanega območja sicer ni podroben izvedbeni akt, ki bi natančneje določal aktivnosti za izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov, ki so v neugodnem stanju. Izvedbena raven le teh aktivnosti bo določena v NU oziroma v Programu upravljanja za Naturo 2000. Varstveni cilj - ohranitev ugodnega stanja ogroženih in mednarodno varovanih vrst v širšem smislu pomeni tudi izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov, ki so v neugodnem stanju.

MEJE, VARSTVENA OBMOČJA IN OŽJA ZAVAROVANA OBMOČJA

- predlaga, da se zemljišča s parcelnimi št. 279/5, 279/6, *43, *44, k.o. Planina vključi v območje regijskega parka, saj so bila zemljišča že vključena v projekt Life to Grasslands in se je lastnica/porabnica zavezala, da bo skrbela za to območje v skladu z naravovarstvenimi smernicami.

Stališče: pripomba se upošteva.

- zavzemajo se za določitev večjega območja, predlog, ki je predstavljen zavzema večinoma gozdna zemljišča, za omejevanje vožnje v naravnem okolju pa je ključna širitev tudi na okoliška zemljišča;

- predlagajo, da se v območje parka vključi na zahodu predel med Veliko Kopo in Pungartom, na vzhodu predel v okolici Šumnika, velik kompleks od Osankarice mimo Jakeca, Maistrove bajte, Smolarjeve žage, Tinčeve bajte do pragozda Šumnik... Smiselna bi bila širitev na turistične dele Pohorja, ki so sedaj izločeni.

- opozarjajo na težave pri razmejevanju 1. in 2. v.o. in označitve le tega na terenu, zato predlagajo razmislek o povezovanju 1. v. o. v bolj strjeno obliko,

- menijo, da je treba pri določanju varstvenih režimov upoštevati dinamiko razvoja gozdov in pri conaciji upoštevati dejansko stanje,

- opozarjajo, da ekocelice tako ne predstavljajo trajno izločitev iz gospodarjenja, ampak le začasno, za obdobje veljavnosti načrta, zato menijo, da niso pravi kriterij za določitev 1. varstvenega območja,

- predlagajo, da se v 4. členu med dopuščene dejavnosti v drugem varstvenem območju doda »ukrepe namenjene izboljšanju vrst oziroma habitatnih tipov«,

- predlagajo, da se meje regijskega parka natančneje zarišejo, kot npr. v prostorskih aktih, na parcelo natančno,

- menijo tudi, da je zapis, da se meje hranijo pri ministrstvu in občinah neprimeren in predlagajo zapis, da se hranijo na strežniku,

- predlagajo, da se določi uradnega tolmača meja in nekoga, ki bo določal režim vožnje po gozdnih prometnicah.

Odgovor:

- Območje regijskega parka in prav tako prvega varstvenega območja je bilo določeno na podlagi strokovnih podlag, ki jih pripravi ZRSVN.

- Predlagano zavarovano območje temelji na: i) teritorialni pristojnosti lokalnih skupnosti (Občina Zreče, Občina Vitanje, Občina Mislinja, Občina Ribnica na Pohorju, Občina Lovrenc na Pohorju, Občina Slovenska Bistrica, Občina Ruše), ki so izkazale interes za varstvo prostora (leto 2016 in 2021), ii) vključitvi najpomembnejših vsebin varstva biotske raznovrstnosti iz prvega in drugega stebra varstva narave v Sloveniji, iii) vključitvi najpomembnejših vsebin varstva narave po Zakonu o gozdovih (gozdni rezervati, varovalni gozdovi), vključitvi najpomembnejših vsebin iz lokalnih zavarovanj, iv) območjih, ki so z izvajanjem pristočnih aktivnosti izrazito podvržena negativnim vplivom. Območje predlaganega zavarovanega

območja leži pretežno na višjih nadmorskih višinah (nad 1200 m n.v.); predlog zavzema 5.930,05 ha površin.

- Prvo varstveno območje je naravovarstveno najpomembnejše območje predlaganega zavarovanega območja in je prednostno namenjeno uresničevanju varstva in ohranjanja naravnih vrednot, prvobitnih naravnih območij divjine, rastlinskih in živalskih vrst, njihovih osebkov in habitatov, naravnega razvoja ekosistemov in naravnih procesov. Predlog obsega 11 % površine predlaganega zavarovanega območja. Vanj so zajeta območja naravnih rezervatov (občinska zavarovanja), naravnih spomenikov (občinska zavarovanja), gozdnih rezervatov (Zakon o gozdovih), območja ekocelic brez ukrepanja (Gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih enot).

- Drugo varstveno območje je naravovarstveno pomembno območje z dopuščeno tradicionalno rabo naravnih virov zaradi izvajanja dejavnosti sonaravnega kmetijstva in gozdarstva ter trajnostnega gospodarjenja z divjadjo. Namenjeno je ohranitvi obstoječega stanja narave in kulturne dediščine vsaj v trenutni kakovosti ter preprečitvi vnosa novih obremenjujočih dejavnosti ob upoštevanju razvoja dopuščenih dejavnosti. Predlog obsega 89 % površine predlaganega zavarovanega območja.

- Varstvena režima prvega oz. drugega varstvenega območij sta določena tako, da se z njima zagotavlja cilje in namene varstva posameznega območja.

- Iz 1. varstvenega območja se izločijo ekocelice, ki ne ležijo v območjih naravnih spomenikov, gozdnih rezervatov ali varovalnih gozdov.

- V 4. členu smo dodali, da je drugo varstveno območje prednostno namenjeno ohranitvi in izboljšanju stanja narave, kamor sodi tudi ukrep namenjen izboljšanju stanja vrst oziroma habitatnih tipov, zato ta ukrep posebej ne izpostavljamo.

- Spremeni se zapis glede meja, da se po novem glasi »(1) Meje regijskega parka in varstvenih območij so določene na podlagi občinskih mej, namenske rabe prostora, zemljiško katastrskega načrta in digitalnih topografskih kart ter ortofoto posnetkov.«

- Natančno določene meje bo možno razbrati iz priloge 1, ki bo sestavni del uredbe in kart objavljenih na spletnih straneh. Naravovarstveni nadzorniki uporabljajo posebej za njih prirejene aplikacije s pomočjo katerih na terenu natančno določijo meje posameznih varstvenih območij.

- Režim voženj na gozdnih prometnicah je določen v resorni zakonodaji in uredbi, podrobnejše pa bo razdelan v načrtu upravljanja pri nastanku katerega bo sodelovala tudi gozdarska stroka.

- predlaga, da se zemljišče s parcelno št *105, k.o. Smolnik izloči iz območja parka;

- prav tako predlaga, da se iz območja parka izloči zemljišče s parc. št. 754/52, k.o. Smolnik, v lasti Republike Slovenije, Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov in zemljišče s parcelno št. 754/53, k.o. Smolnik, v lasti Franca Klinca;

- v skici, ki jo prilaga, predlaga za izločitev iz parka zemljišče s parcelno št. 754/16, k.o. Smolnik, v lasti republike Slovenije.

Stališče: pripombe se delno upošteva

Obrazložitev: Predlog za izločitev zemljišč s parcelnima št *105 in 754/53, k.o. Smolnik se upošteva saj zemljišči po namenski rabi predstavljata stavbna zemljišča. Predlog za izločitev ostalih zemljišč, ki so v lasti Republike Slovenije se ne upošteva, saj pobude lastnikov zemljišč nismo prejeli.

- posredujejo karto s prikazano predlagano razširitvijo prvega območja varstva

Stališče: pripomba se ne upošteva

Obrazložitev: Predlog DOPPS razširitve 1. varstvenega območja ni bil, kljub pozivu MOP, strokovno utemeljen in dopolnjen. DOPPS je ZRSVN sicer neformalno predstavil predlog razširitve 1. varstvenega območja in sicer tako, da bi le to obsegalo aktivna rastišča divjega petelina, ki predstavlja vrsto v slabem ohranitvenem stanju ter vrsto izredno dovzetno na motnje. Menimo, da razširitev 1. varstvenega območja ni ustrezen mehanizem varstva te vrste, bo pa rastišča smiselno vključiti v mirno cono, ki bo določena v NU.

- predlagajo vključitev zemljišč s parcelnimi števkami 1418/26, 1418/27 in 1418/29, k.o. Gradišče v območje regijskega parka saj na tem območju živi zavarovana vrsta metulja borovničeva bledica oz. borovničev mnogook (*Agriades optilete*), katerega območje razširjenosti je omejeno zgolj na ovršne dele Pohorja, zato je njeno varstvo na tem območju ključno za preživetje vrste v Sloveniji.

Stališče: pripomba se ne upošteva

Obrazložitev: območje predlagano za razširitev se nahaja v občini Slovenj Gradec, ki ni podpisnica sporazuma o ustanovitvi zavarovanega območja Pohorja. V kolikor bi Občina kadarkoli izkazala interes o pridružitvi temu projektu, se območje lahko priključi kasneje. ZRSVN bo preveril, če je smiselno morebiti začasno zavarovanje tega območja ali kateri drug ukrep varstva.

- predlagajo izločitev zemljišč s parcelnimi števkami 1097/9, 1097/11, 1097/12, 1097/14, 1097/15, 1097/16, 1097/18, 1097/23, 26, 27, 28, 30 – 50, k.o. Hudinja iz območja regijskega parka, kar utemeljujejo z dejstvi, da je bilo območje v preteklosti že predvideno kot stavbno zemljišče znotraj Zazidalnega načrta Rogla in s tem predvideno za turistično dejavnost.

Stališče: pripomba se ne upošteva

Obrazložitev:

Obravnavane parcele so po namenski in dejanski rabi gozdna zemljišča. Ležijo v območju hidrološke in geomorfološke naravne vrednote Radoljna in so del območja Natura 2000 Pohorje. Gre za povirno, deloma mokrotno območje tega pretežno naravno ohranjenega vodotoka. Predmetne parcele predstavljajo habitat varovanih vrst ter naravovarstveno visoko pomembno območje. Pas gozda neposredno ob smučišču KTC Rogla predstavlja območje blaženja vplivov emisij (hrupa osvetljevanje,...) na osrednja območja habitatov vrst na Pohorju. Z izločitvijo obravnavanega območja iz regijskega parka bi bistveno zmanjšali ekološko celovitost območja, zato se s tem predlogom ne strinjamo. Ocenjujemo tudi, da bi morebitna sprememba namenske rabe obravnavanega območja v gradbena zemljišča oz. gradnja stanovanjskih, počitniških ali podobnih objektov ter njihova raba imeli bistven vpliv na varstvene cilje Natura 2000 območij, njihovo celovitost in stanje kvalifikacijskih vrst, torej ne bi bili sprejemljivi.

Iz pojasnila Občine Zreče je razbrati, da je za območje Rogle sprejet Zazidalni načrt Rogla na Pohorju v občini Slovenske Konjice (Uradni list SRS, št. 24/80), kasneje pa večkrat dopolnjen in spremenjen (Uradni list SRS, št. 31/81, 19/82, 34/87 in RS, št. 81/05, 7/11, Uradno glasilo slovenskih občin, št. 25/18), ki pa na območju, ki ga v pripombi navajajo pripombodajalci nikoli ni predvidel gradnje individualnih počitniških objektov, kar tudi izhaja iz vseh izdanih lokacijskih informacij. Predmetno območje se sicer nahaja znotraj navedenega Zazidalnega načrta, vendar gradnja počitniških objektov na območju ni predvidena.

V Občini Zreče so skladno s spreminjanjem prostorske in naravovarstvene zakonodaje in smernic pristojnih soglasodajalcev sledili tudi osnovnim načelom varstva narave, še zlasti na območju Pohorja in Rogle. Z opredelitvijo območja Natura 2000 je Občina varstveni režim povzela tudi v Občinskem prostorskem načrtu. Skrb za ohranjanje narave in naravnih vrednot je ključna naloga prostorskega načrtovanja v občini, še zlasti na območju Rogle, ki jo želijo tudi s težnjo po ustanovitvi Regijskega parka Pohorje še dodatno zaščititi in tako obraniti javni interes varstva okolja in narave, kjer je na območjih najvrednejših območij, kjer se tehtajo javni in zasebni interesi uveljavljeno načelo oziroma test stroge sorazmernosti.

Izhodišče Občine Zreče pri nadaljnjem razvoju KTC Rogle je, da potencialnim investitorjem ponudijo že zazidljiva zemljišča na območju, kjer je že sedaj urejena kompletna komunalna infrastruktura in da »odpiranje novih front« na tem občutljivem območju, tudi severno od državne ceste ne načrtujejo, razen v nujnih primerih za ohranjanje in dopolnitev obstoječe pozidave širšega, javnega pomena.

Zato utemeljeno menijo, da stališče vlagateljev za izločitev omenjenega območja iz predloga Regijskega parka Pohorje, ki je hkrati tudi Natura 2000 območje, ni utemeljeno.

- predlaga izločitev zemljišča s parcelno št. 1110/60, k.o. Šentilj pod Turjakom iz območja regijskega parka, ki je na podlagi OPN po namenski rabi stavbno zemljišče in podrobni namenski rabi predvidene površine za turizem.

Stališče: pripomba se upošteva

- predlaga izločitev zemljišč s parcelnimi števkami 1110/120, 1110/119, 1111/2, 1111/1, 1111/3, 1110/69, 1110/190, vse k.o. Šentilj pod Turjakom in 726/4, 662/3, 662/4, 663, 659, 639/1, 633, 634, k.o. Hudi kot iz območja regijskega parka, saj želijo na teh zemljiščih zgraditi doživljajski park Kope, ki bi vseboval adrenalinske in tematske poti, trim steze, kolesarske poti, letno sankališče, urediti območje energetske točke, nove dostopne poti do smučišča Pungart, urediti kamping in druge ureditve za dodatne dejavnosti za stacionirane goste na Kopah.

Stališče: pripombe se delno upošteva

Obrazložitev: Iz območja regijskega parka se izloči zemljišča s parcelnimi števkami 634, 639/1, 662/4 in 662/3, k.o. Hudi kot, ki v naravi predstavljajo smučišče, meja na zemljišču s parcelno št 661, k.o. Hudi kot se prilagodi katastrski meji oziroma se izravna v skladu s predlogom, zemljišče s parcelno št. 726/4, k.o. Hudi kot se izloči iz območja regijskega parka zaradi dostopa do žičniških naprav, izloči se tudi zemljišča s parcelno št. 1110/120 in 1111/2 v k.o. Šentilj pod Turjakom s, ter zemljišča, kjer leži vodohran s parc. št. 1111/3 in 1110/69. Predlog za izločitev zemljišč s parcelnimi števkami 1110/190, 1110/119 in 1111/1, k.o. Šentilj pod Turjakom in 663, 659, 633, k.o. Hudi kot se ne upošteva in se ne izločijo iz območja parka v celoti, možne so posamezne zaokrožitve območja v skladu z novim predlogom meje, ki je določen na kartografskem prikazu, območje ima namreč izredno velik naravovarstveni potencial z endemitnimi vrstami in prehranjevalnimi habitatmi ogroženih vrst.

- predlagajo, da se zemljišče s parcelnima št. 1487/56 in * 247, k.o. Kot v izloči iz območja regijskega parka, saj je območje predvideno za spremembo namenske rabe v zazidljivo območje s čimer se omogoči razvoj Peska na Rogli.

Stališče: pripomba se **upošteva**

Obrazložitev:

Meja se določi na podlagi uskladitve na sestanku in sicer tako, da se iz območja regijskega parka izloči dele parcel 1487/56 in *247, k.o. Kot, ki so po novih občinskih prostorskih aktih predvideni za spremembo namenske rabe v stavbna zemljišča.

- menijo, da je treba jasno definirati in pojasniti katere so v tretjem odstavku 4. člena določene dopuščene dejavnosti, ki se lahko izvajajo v drugem varstvenem območju in v kakšnem obsegu se lahko izvajajo.

Stališče: pripomba se **ne upošteva**

Obrazložitev: Dopuščene dejavnosti pojasni naslednji stavek, ki pravi: »Na drugem varstvenem območju je dopuščena trajnostna raba naravnih virov zaradi izvajanja dejavnosti sonaravnega kmetijstva in gozdarstva ter trajnostnega gospodarjenja z divjadjo, in sicer na način, da je za naravo čim manj moteča.«

To so dejavnosti, ki se že izvajajo na območju regijskega parka in niso v nasprotju s splošnim varstvenim režimom določenim v 8. členu uredbe oziroma so določene med izjemami v 10. členu uredbe.

- opozarja, da na karti ni vrisane ceste Klopni vrh–Pesek, ki poteka mimo Skrbinskega borovja in se priključi pri Zg. Brvi na cesto luknja-Pesek; občina Ruše naj pazi tudi na cestne odseke Šumik-Bajgot in Piklerica-Osankarica.

Stališče: Cesta je prikazana na kartografski podlagi, na kateri je prikazana tudi meja parka. Ker se meja parka navezuje na rob cestnega prostora, je cesta na karti težje opazna.

- meni, da med ožjimi zavarovanimi območji manjka naravnimi spomenik Mali slap Šumnik, ki se nahaja znotraj NR Pragozd Šumnik in med naravnimi rezervati manjka Faljski tajht (Tiho jezero); prav tako v uredbi ni opredeljenih in uvrščenih Lovrenških in Ribniškega jezera

Odgovor: Mali Šumik in Tiho jezero sta naravni vrednoti, ki nista zavarovani kot naravna spomenika oz. rezervata (zavarovana so le nekatera območja v občini Slovenska Bistrica, z občinskim odlokom o zavarovanju). Lovrenška in Ribniška jezera so zajeta znotraj območja regijskega parka.

RAZVOJNE USMERITVE IN UKREPI

- menijo, da je treba poudariti aktivnejše sodelovanje ZGS, predvsem pri usmerjanju lastnikov gozdov k povezovanju, izvajanju nege, dolgoročni ohranitvi gozdov v luči prilagajanja na podnebne spremembe;

- želijo, da je v uredbi konkretno predpisana opredelitev do strojne sečnje, saj je opredelitev v 4. členu...da je za naravo čim manj moteča, presplošna;

- izpostavljajo pomembnost enotnega razumevanja posameznih pojmov, kot je na primer »sprejemljiv razvoj«;

- menijo, da je zapis »z ohranjanjem poseljenosti v okoliškem območju tako, da se omogočajo dopolnilne dejavnosti in nova delovna mesta« nesmiseln, saj so naselja zunaj parka;

- menijo, da je zapis »s povezovanjem in spodbujanjem kmetijskih, turističnih, rekreacijskih, obrtnih, kulturnih in drugih dejavnosti« ne relevanten, saj ima raba prostora izključno gozdarski pomen,
- menijo, da je zapis »s spodbujanjem proizvodov z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo ali z razvojem znamke regijskega parka« kontradiktoren režimu v 8. členu, ki prepoveduje v komercialne namene odvzemati iz narave rastline prostoživečih vrst in njihove plodove, vključno z glivami, razen drevja, iz česar izhaja, da ostaja zaščiteno poreklo samo za les,
- menijo, da se razvojne usmeritve parka uresničujejo tudi z izvajanjem izobraževanja, usposabljanja, ozaveščanja lastnikov gozdov za aktivno, trajnostno, sonaravno, mnogo namensko gospodarjenje z gozdovi,
- menijo, da zapis »Razvojne usmeritve se uresničujejo zlasti z obveznim upoštevanjem razvojnih usmeritev iz drugega odstavka prejšnjega člena v strategijah, programih, planih, načrtih in drugih dokumentih občin in države« postavlja vprašanje hierarhije med razvojnimi usmeritvami in ostalimi naštetimi dokumenti saj tak zapis daje preveliko moč upravljavcu zavarovanega območja.

Odgovor:

- Med razvojne usmeritve smo dodali zapis, da se trajnostni razvoj uresničuje tudi z izobraževanjem o pomenu in ohranjanju narave.
- Generalne opredelitve do strojne sečnje ne more podati uredba o zavarovanju regijskega parka, saj je to stvar presoje posameznega posega. Do strojne sečnje se v naravovarstvenih smernicah opredeli Zavod RS za varstvo narave v okviru priprave GGN. Naravovarstvene usmeritve so lahko različne predvsem glede na posledice tovrstnega posega na varovane HT in habitate varovanih vrst. GGN bodo podlaga za gospodarjenje z gozdom tudi v regijskem parku Pohorje.
- Ko govorimo o naravi sprejemljivem razvoju, se le ta nanaša na dejavnosti, ki se izvajajo na območju regijskega parka in niso v nasprotju s splošnim varstvenim režimom določenim v 8. členu uredbe oziroma sodijo med izjeme v 10. členu uredbe.
- Ohranjanje poseljenosti okoliških območij ni direktno vezano na regijski park, vendar bo upravljavec le to lahko dosegel preko sodelovanja z lokalnimi prebivalci, ki imajo zemljišča in dejavnosti tudi v parku; s tem ko ohranjamo poselitev okoliških območij, ohranjamo tudi dejavnosti v parku.
- Raba prostora v gozdu ni izključno gozdarska. Zakon o gozdovih funkcije gozdov deli na: a) ekološke: varovanje gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti ter klimatska funkcija; b) socialne: zaščitna funkcija – varovanje objektov, rekreacijska, turistična, poučna, raziskovalna, higiensko – zdravstvena funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine, obrambna ter estetska funkcija; c) proizvodne: lesnoproizvodna funkcija, pridobivanje drugih gozdnih dobrin ter lovnogospodarska funkcija, zato menimo, da se razvojne usmeritve v tem prostoru, čeprav večinsko gozdnem, uresničujejo tudi s povezovanjem in spodbujanjem kmetijskih, turističnih, rekreacijskih, obrtnih, kulturnih in drugih dejavnosti,
- S spodbujanjem proizvodov z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo ali z razvojem znamke regijskega parka lahko poleg lesa spodbujamo pridelavo medu, mleka in mlečnih izdelkov, ostalih kmetijskih produktov..
- Izvajanje izobraževanja o pomenu ohranjanja narave smo dodali med razvojne usmeritve.
- Razvojne usmeritve, določene v uredbi, so usmeritve, ki jih morajo upoštevati snovalci strategij, programov, planov, načrtov ter drugih dokumentov na podlagi uredbe, neodvisno od upravljavca regijskega parka, saj le ta ne izdaja nobenih soglasij na omenjene dokumente.

- povzemajo, da se v 6. členu uredbe v 1. alineji 2.odstavka navaja "... z uporabo okolju prijaznih tehnologij in metod pri gospodarjenju z naravnimi viri" in predlagajo, da se besedilo spremeni v "...z uporabo okolju ustreznih tehnologij in metod pri gospodarjenju z naravnimi viri"
- povzemajo, da se v 1. in 4. alineji 7. člena in uredbe navaja, da se razvojne usmeritve uresničujejo zlasti z " s sodelovanjem in vključevanjem lokalnih prebivalcev in parkovnih lokalnih skupnosti..." ter predlagajo, da se besedilo dopolni in sicer: " s sodelovanjem in vključevanjem lokalnih prebivalcev, lastnikov zemljišč v območju parka , in parkovnih lokalnih skupnosti..."

Stališče: pripombe se upoštevajo

- podajajo pobudo, da se eksplicitno navede, da dodatnih omejevanj gospodarjenja z gozdovi ter omejitve uporabe strojne sečnje in spravila lesa v regijskem parku ne bo, upošteva naj se le omejitve, ki so že v obstoječih GGN in se ne predvideva dodatnih soglasodajalcev in zaostrovanj glede transporta gozdno lesnih sortimentov; predlagajo, da se upošteva obstoječi režim omejitev znotraj območij Natura 2000

Odgovor:

Z gozdom se bo tudi v Regijskem parku Pohorje gospodarilo v skladu z gozdnogospodarskimi načrti, ki so že zaradi območij Natura 2000 podvrženi presoji vplivov na naravo ter naravovarstvenim usmeritvam in mnenjem Zavoda RS za varstvo narave; uredba ne predvideva dodatnih soglasodajalcev. Do strojne sečnje se v naravovarstvenih smernicah opredeli tudi Zavod RS za varstvo narave v okviru priprave GGN. Naravovarstvene usmeritve so lahko različne predvsem glede na posledice tovrstnega posega na varovane HT in habitate varovanih vrst. GGN bodo podlaga za gospodarjenje z gozdom tudi v regijskem parku Pohorje.

- predlagajo, da se besedilo v prvem odstavku 6. člena nadomesti z besedilom »Na območju regijskega parka se spodbuja sonaravne dejavnosti, ki spodbujajo ohranjanje narave in krajine. Regijski park Pohorje naj omogoča predvsem inovativne in naravi prijazne dejavnosti z visoko dodano vrednostjo.«

- predlagajo, da se besedilo v drugem odstavku 6. člena nadomesti z besedilom »Trajnostni razvoj iz prejšnjega odstavka se skladno s cilji regijskega parka uresničuje: - z razvojem parkovne infrastrukture in podporo projektom za ohranjanje naravovarstvene vrednosti območja, za predstavljanje in interpretacijo regijskega parka, ozaveščanju in izobraževanju javnosti ter lokalnih prebivalcev.«

Stališče: pripombe se **delno upošteva**

Obrazložitev:

- Menimo, da zapis v prvem odstavku 6. člena dovolj jasno odraža namen, ki ga je želel zapisati pripravljavec uredbe.

- V skladu z drugo pripombo se dopolni zapis v drugem odstavku 6. člena tako, da se po novem glasi »Trajnostni razvoj iz prejšnjega odstavka se skladno s cilji regijskega parka uresničuje: – z razvojem parkovne infrastrukture in podporo projektom za ohranjanje naravovarstvene vrednosti območja, za predstavljanje in interpretacijo regijskega parka, ozaveščanju in izobraževanju javnosti ter lokalnih prebivalcev.«

- predlagajo, da se v 6. člen doda usmeritev v trajnostni razvoj, ki se uresničuje z izobraževanjem o pomenu in ohranjanju narave.

Stališče: pripomba se **upošteva**

VARSTVENI REŽIMI IN PRAVILA RAVNANJA

Pripombe na 8.člen:

- predlagajo, da se v poglavju varstvenih režimov doda zapis, da je na zavarovanem območju dovoljeno gospodarjenje z gozdom in izvajanje del na obstoječih gozdnih prometnicah v skladu z gozdnogospodarskimi načrti gozdnogospodarskih enot;

- menijo, da je režim, ki pravi, da je prepovedano izvajati posege in dejavnosti, ki bi lahko poslabšali hidrološke, geomorfološke...nejasen;

- sprašujejo kakšna je razlika med bistveno spremenjenimi in znatno spremenjenimi lastnostmi naravne vrednote;

- menijo, da prepoved, ki govori o posegih in dejavnostih, ki bi lahko spremenili za regijski park značilno krajinsko pestrost ter značilne krajinske in poselitvene vzorce dvoumen, saj v regijskem parku ni naselij;

- menijo, da je termin tujerodne prostoživeče rastlinske vrste neustrezen, zato predlagajo uporabo termina tujerodne rastlinske in tujerodne prostoživeče živalske vrste;

- menijo, da mora biti jasno zapisano ali so pašni redi obvezni ali ne, saj je pri tem treba upoštevati obstoječo zakonodajo, Zakon o gozdovih pašo v gozdu prepoveduje, razen, če je dovoljena v gozdnogojitvenem načrtu;

- zanima jih kdo bo izvajal nadzor v primeru komercialnega nabiranja plodov, v gozdovih imamo tudi funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin in lastnik se lahko odloči, da se bo komercialno ukvarjal z nabiranjem borovnic, kako bo z nadomestilom v primeru prepovedi;

- *sprašujejo kako bo urejeno/usklajeno določanje cest po katerih je dovoljeno kolesariti ali jahati, saj to ureja že Zakon o gozdovih, ki pravi, da je ježa in vožnja s kolesom dovoljena na označenih gozdnih vlakah in drugih označenih poteh, saj je zakonu predmetna uredba podrejena;*

- *predlagajo, da se v identične omejitve poleg mirnih con uvrsti prezimovališča;*

- *menijo, da je prepoved postavljanja in uporabljanja virov svetlobe za osvetljevanja naravnega okolja preveč omejujoč, saj lahko že signalna lučka na stolpu lahko osvetljuje okolje;*

- *menijo, da je prepoved graditi in postavljanja objektov prestrog in zahteva že rezervatno varstvo, kar pa ni namen splošnega režima;*

- *menijo, da so zapisi ko bodo določeni režimi/ureditve natančneje določene v načrtu upravljanja in v prostorskih aktih občin nejasen in sproža vprašanja hierarhije med NU in prostorskimi akti;*

- *prepoved uporabljati motorne sani in druga vozila na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu, razen za namene, ki so dovoljeni z zakonom, ki ureja ohranjanje narave, se jim zdi preveč omejujoča, saj bo s tem zimska vožnja z avtomobilom prepovedana,*

- *prepoved letenja pod določeno višino za njih postavlja vprašanje nadzora, sprašujejo kdo bo meril višine in kakšne so predvidene sankcije v primeru kršitve.*

Stališče: pripombe se **delno upošteva**

Obrazložitev:

- Med izjemami je določeno, da se lahko ne glede na prepovedi iz 8. člena te uredbe v regijskem parku v skladu z varstvenimi cilji te uredbe, načrtom upravljanja in programi ali načrti izvajanja javne službe urejanja voda, gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči, gozdovi in divjadjo, vzdrževanja objektov gospodarske javne infrastrukture ter objektov v javni rabi in izvajanja ukrepov varstva kulturne dediščine:

- izvaja gozdarska, lovsko in kmetijska dejavnost;
- gradi nove gozdne prometnice;
- gradi nestanovanjske kmetijske stavbe za opravljanje kmetijskih dejavnosti v regijskem parku za potrebe opravljanja kmetijske dejavnosti v regijskem parku;
- gradi nestanovanjske kmetijske stavbe in visoke preže za opravljanje gozdarskih in lovskih dejavnosti v regijskem parku za potrebe opravljanja gozdarske ali lovske dejavnosti v regijskem parku;....

iz česar izhaja, da je na zavarovanem območju dovoljeno gospodarjenje z gozdom in izvajanje del na obstoječih gozdnih prometnicah v skladu z gozdnogospodarskimi načrti gozdnogospodarskih enot.

- Prvi trije varstveni režimi so splošni režimi, ki po načelu previdnosti zajemajo vse možne posege in dejavnosti, ki bi lahko poslabšali stanje narave. Varstveni režimi v regijskem parku, ki so določeni konkretno, prepovedujejo neko konkretno ravnanje, za katerega je izkustveno mogoče vnaprej vedeti, da je v nasprotju s cilji regijskega parka.

- Določba, ki govori o vplivih na naravne vrednote se popravi in se po novem glasi »Na območju regijskega parka je prepovedano izvajati posege in dejavnosti na naravnih vrednotah na način, da se uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.«.

- Predlog se upošteva in se iz uredbe črta značilne poselitvene vzorce.

- Zapis v zvezi s tujerodnimi vrstami se popravi in se po novem glasi »Na območju regijskega parka je prepovedano naseljevati ali gojiti tujerodne rastlinske in živalske vrste;« kar je v skladu z določili iz ZON.

- Živali je dovoljeno pasti na pašnih površinah in v primeru skupnih pašnikov v skladu s pašnim redom, ki ga določa Zakon o kmetijskih zemljiščih. Za pašo v gozdovih je treba upoštevati Zakon o gozdovih.

- Nadzor nad izvajanjem določb bodo izvajali naravovarstveni nadzorniki, inšpektorji, pristojni za naravo in občinski redarji. Sicer omejitve nabiranja plodov v gozdovih določa tudi Pravilnik o varstvu gozdov, ki določa koliko plodov za lastne potrebe lahko posameznik nabere v gozdu.

- Načrt upravljanja bo upošteval način določanja cest, po katerih je dovoljeno kolesariti ali jahati kot je to določeno že v Zakonu o gozdovih, ki pravi, da je ježa in vožnja s kolesom dovoljena na označenih gozdnih vlakah in drugih označenih poteh. Pri pripravi NU bodo sodelovali tudi upravljavci gozdov, ki se bodo skupaj odločili, katere ceste so to.

- Pri pripravi načrta upravljanja, ki bo določil mirna območja, bo sodelovala tudi gozdarska stroka in takrat bo možna vključitev prezimovališč v območja mirnih con. Sicer prezimovališča lovnih vrst (vrst, ki niso varovane) niso naravovarstvena prioriteta, vendar bodo le te vsebine medresorsko usklajevane.

- Pri prepovedi osvetljevanja delov narave gre za primer stalnega vira svetlobe, ki bi na primer osvetljevala slap, drevo in s tem motila nočne živali, ki so aktivne v temi. Stolpi, ki so osvetljeni iz varnostnih razlogov, ne spadajo v to kategorijo.
- Menimo, da omejitev graditve in postavljanja objektov z izjemami, ki so določene predvsem pri gospodarjenju z gozdom in kmetijskimi zemljišči, na območju, ki nima zajetih stavbnih zemljišč ni prestroga, ampak vzdržuje območje parka v rabi kakršna je danes;
- V uredbi smo v primerih, ko so ureditve določene v prostorskih aktih občin, črtali zapis, da morajo biti določene tudi v načrtu upravljanja. Načrt upravljanja bo ureditve sicer povzel iz prostorskih aktov.
- Prepoved vožnje oziroma uporabe motornih sani in drugih vozil na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu smo za jasnejšo razlago dopolnili z besedilom v naravnem okolju, kar določa vožnjo izven cest.
- Nadzor nad izvajanjem določb v zvezi z letenjem bodo izvajali naravovarstveni nadzorniki, inšpektorji, pristojni za naravo in občinski redarji z ustreznimi tehničnimi pripomočki. Sankcije so predvidene v ZON in sicer je za prepoved letenja v aktu o ustanovitvi najbolj relevantna predpisana globa v 18. točki prvega odstavka 160. člena, inšpektorji lahko izrečejo tudi inšpekcijske ukrepe, ki so predvideni v 153. členu, obenem pa je skladno s prekrškovno zakonodajo možna tudi uporaba stranskih sankcij kot je zaseg oziroma odvzem predmeta, s katerim je bil storjen prekršek.

Pripombe na 9. člen:

- predlagajo, da se med izjeme, ki so dovoljene v 1.v.o. dovoli tudi izvajanje raziskav ob pridobljenem soglasju ZGS in upravljavca regijskega parka, saj je v tem območju nekaj gozdnih rezervatov, kjer je raziskovalna dejavnost pomembna;
- opozarjajo, da je celotna površina regijskega parka znotraj mej lovišča LPN in bo režim prepovedi lova v 1. v.o. vplival na upravljanje z divjadjo, s čimer se ne strinjajo, saj bo prepoved lova vplivala tudi upravljanje z divjadjo ob morebitnem pojavu bolezni, prenamnožitvi in možnosti znanstveno raziskovalnih potreb.

Stališče: pripombe se **ne upošteva**

Obrazložitev:

- V 11. členu je določeno, da se znanstvene raziskave v regijskem parku izvajajo v skladu s to uredbo in načrtom upravljanja ter na podlagi priglasitve raziskave upravljavcu regijskega parka. Izvajalec znanstvene raziskave mora ob priglasitvi raziskave upravljavca seznaniti z obsegom, načinom, časom in potekom trajanja ter po zaključku del upravljavcu regijskega parka poročati o rezultatih opravljene raziskave.
- 1.v.o. obsega manjši del ZO (cca. 11%), zato ocenjujemo, da prepoved lova v 1. v.o. ne bo predstavljala bistvenega vpliva na upravljanje z divjadjo. V gozdnih rezervatih (ki pokrivajo večino 1. v.o., so že z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom prepovedane vse gospodarske in druge dejavnosti, ki bi lahko kakorkoli spremenile obstoječe naravno stanje in vplivale na nemoten naravni razvoj v prihodnosti (torej tudi lov, kot gospodarska dejavnost).
- V četrti odstavku 10. člena smo dodali izjemo, ki se glasi »Ne glede na prepovedi iz prejšnjega člena se v regijskem parku lahko v skladu z varstvenimi cilji iz te uredbe ter v skladu z načrtom upravljanja:
  - odvzema divjad iz narave zaradi preprečevanja pojava in širjenja nalezljivih bolezni ali ob porušenem naravnem ravnovesju zaradi prekomernega povečanja populacije ene vrste divjadi nad nosilno kapaciteto ekosistema, tako da so izkazani neugodni vplivi na druge živalske ali rastlinske vrste na posebej za to določenih območjih;
  - odvzema divjad in ribe iz narave za znanstvenoraziskovalne namene in izvaja ukrepe varstva živali prostoživečih vrst po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, pri čemer se o tem obvestiti upravljavca regijskega parka;
  - pobira divjad ali njene dele v okviru upravljanja nalog upravljanja z loviščem v skladu s predpisi, ki urejajo divjad in lovstvo.«

Pripombe na 10. člen:

- opozarjajo, da so v drugem odstavku tega člena omenjeni letni načrti/programi izvajanja javne službe gospodarjenja z gozdovi in divjadjo, vendar ZGS letnih programov/načrtov nima;
- opozarjajo tudi na neskladje v primeru izjeme, ki pravi, da je dovoljeno graditi nove gozdne prometnice, med režimi pa je prepovedano voziti motorna vozila na gozdnih in nekategoriziranih

cestah in drugih poteh, razen na tistih, kjer to dovoljuje načrt upravljanja, posledično naj bi upravljevalec parka dovoljeval uporabo nekategoriziranih prometnic in drugih poti in vplival tudi na gradnjo novih prometnic; sprašujejo se o zadostnem znanju upravljalcev.

Stališče: pripombe se **upoštevata**

Obrazložitev:

Zapis v drugem odstavku 10. člena se popravi in se po novem glasi: »Ne glede na prepovedi iz 8. člena te uredbe se v regijskem parku lahko v skladu z varstvenimi cilji te uredbe, načrtom upravljanja in programi ali načrti izvajanja javne službe urejanja voda, gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči, gozdovi in divjadjo, vzdrževanja objektov gospodarske javne infrastrukture ter objektov v javni rabi in izvajanja ukrepov varstva kulturne dediščine:

- izvaja gozdarska, lovška in kmetijska dejavnost;
- gradi nove gozdne prometnice.....;«

- ZGS bo sodeloval pri pripravi načrta upravljanja in s tem bo zagotovljen usklajen in strokovni NU, ki bo v skladu z GGN in bo upošteval predloge gozdarske stroke glede uporabe in gradnje gozdnih in drugih prometnic.

Pripombe na 11. člen:

- predlagajo, da se je treba neformalno dogovoriti za medsebojno obveščanje ZGS in upravljalca regijskega parka o raziskavah, saj morata obe inštituciji podati mnenje.

Stališče: pripomba se **ne upošteva**

Obrazložitev: 11. člen določa, da se znanstvene raziskave v regijskem parku izvajajo v skladu s to uredbo in načrtom upravljanja ter na podlagi priglasitve raziskave upravljalcu regijskega parka. Načrt upravljanja bo predhodno usklajen z ZGS, ki bo na ta način potrdil predlog raziskav na območju regijskega parka.

- izpostavljajo, da je za njihovo družbo ključno, da postavljeni varstveni režimi in prepovedi ne bodo omejevali izvajanja gospodarske dejavnosti v 2. v.o. in na površinah, ki so v lasti v Republike Slovenije in na katerih je upravljevalec družba SIDG;

- podajajo pobudo, da se v primeru izvajanja gospodarjenja z gozdovi prepovedi osvetljevanja naravnega okolja ne upošteva oziroma se dopusti možnost izdaje dovoljenja osvetljevanja na željo lastnika;

- podajajo pobudo, da izjema opravljanja rekonstrukcij in vzdrževalnih del na obstoječih objektih in v varovalnih pasovih gospodarske javne infrastrukture in objektov v javni rabi vključuje tudi gozdno infrastrukturo, ki omogoča gospodarjenje z gozdovi v lasti Republike Slovenije.

Stališče: pripombe se **ne upošteva**

Obrazložitev:

- Izvajanje gospodarske dejavnosti gozdnega gospodarjenja se bo v regijskem parku izvajalo kot do sedaj, to je v skladu s sprejetimi gozdnogospodarskimi načrti.

- Prepoved osvetljevanja delov narave je namenjena zagotavljanju nočnega miru za živalske vrste, ki bivajo na tem območju. Kakršnakoli nujna kritična situacija, ki bi imela za posledico odločb z zelo kratkimi izvedbenimi roki mora imeti za izvedbo sprejete ustrezne zakonske podlage in določene izjeme.

- Izjema za gozdno infrastrukturo je zajeta v izjemah, ki dopuščajo izvajanje gozdarske in kmetijske dejavnosti, gradnjo novih gozdnih prometnic, gradnjo pomožnih gozdarskih ali lovskih objektov za opravljanje gozdarskih in lovskih dejavnosti.

- sprašuje katere so tiste dejavnosti in posegi, ki bi lahko poslabšali hidrološke, geomorfološke in ekološke razmere na območju regijskega parka in posledično negativno vplivali na ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov, ki so pomembni za ohranjanje biotske raznovrstnosti in niso zajeti v obstoječih sektorskih načrtih upravljanja s tem območjem (prostorski akti, gozdnogospodarski načrti, lovskogojitveni načrti, varstveni režimi Natura2000 območij, naravne vrednote, režimi s področja kulture, Načrt upravljanja z vodami, ukrepi v okviru skupne kmetijske politike, ribiškogojitveni načrti)?

- sprašuje kje je določena značilna krajina oziroma krajinska pestrost, ki naj bi se ohranjala? Ali obstaja strokovna podlaga ali ustrezen predpis? S katerimi inštrumenti se bo ohranjala, mogoče s prostorskimi akti, ki so večinoma že sprejeti? Med prepovedmi je tudi »izvajati posege, dejavnosti, ki bi lahko spremenili za regijski park značilno krajinsko pestrost ter značilne krajinske in poselitvene vzorce«. Kdo bo to presojal in kje so določena merila za presojo?

- opozarja na režim »voziti motorna vozila na gozdnih in nekategoriziranih cestah in drugih poteh, razen na tistih, kjer to dovoljuje načrt upravljanja«. V uredbi ne vidi izjeme, ki bi dovoljevala vožnjo z motornimi vozili na gozdnih cestah za izvajalce javnih služb in lastnike zemljišč. Režim vožnje po gozdnih cestah se določa v gozdnogospodarskih načrtih, kjer bi že sedaj lahko določili ustrezen režim. Sprašuje zakaj se odstopata od normalne sektorske prakse? Ali to pomeni, da bo do sprejetja načrta vožnja z motornimi vozili po gozdnih cestah prepovedana?

Odgovor:

- Prvi trije varstveni režimi so splošni režimi, ki po načelu previdnosti zajemajo vse možne posege in dejavnosti, ki bi lahko poslabšali stanje narave. Varstveni režimi v regijskem parku, ki so določeni konkretno, prepovedujejo neko konkretno ravnanje, za katerega je izkustveno mogoče vnaprej vedeti, da je v nasprotju s cilji regijskega parka.

- V NU se bo določilo krajinske značilnosti, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti na območju regijskega parka.

- Z izjamami smo dopolnili smo 21. točko drugega odstavka 8. člena uredbe tako, da se po novem glasi »voziti motorna vozila na gozdnih in nekategoriziranih cestah in drugih poteh, razen za izvajanje gozdarske dejavnosti v skladu z zakonom, ki ureja gozdove, in za druge namene, ki so dovoljeni z zakonom, ki ureja ohranjanje narave«. Med izjeme smo dodali izvajanje gozdarske in kmetijske dejavnosti v skladu z varstvenimi cilji te uredbe, načrtom upravljanja in načrti ali programi izvajanja s kmetijskimi zemljišči, gozdovi in divjadjo.

Predlagajo dopolnitev prepovedanih dejavnosti v 8. členu, in sicer:

- z dodajanjem kemikalij ali mikroorganizmov umetno zasneževati ali utrjevati smučišča in tekaške proge;
- graditi nove ali povečevati počitniške enote ali spreminjati namembnost obstoječih objektov v počitniške enote v drugem varstvenem režimu;
- graditi objekte na obstoječih smučiščih, razen smučarskih prog, žičniških naprav in stavb žičniških naprav ter izvajanja vzdrževalnih del;
- graditi nove objekte ali postavljati naprave za proizvodnjo energije zunaj naselij;
- graditi nove nadzemelske prenosne energetske, telekomunikacijske in komunalne vode, razen na območjih, kjer bi vkop lahko negativno vplival na ugodno stanje živalskih ali rastlinskih vrst, njihovih habitatov, habitatnih tipov oziroma naravnih vrednot, in za potrebe radio navigacijskih objektov ter naprav za mednarodni zračni promet;
- uporabljati motorne sani in druga vozila na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu, razen za oskrbo planinskih koč in smučišč ter za urejanje smučarskih tekaških prog s soglasjem upravljavca in za reševanje;
- graditi objekte na obstoječih smučiščih, razen smučarskih prog, žičniških naprav in stavb žičniških naprav ter izvajanja vzdrževalnih del;
- uporabljati čolne z motorji z notranjim izgorevanjem, razen za reševanje;
- vzletati in pristajati z jadralnimi padali, zmaji ali z baloni, razen na za to določenih mestih, kjer ta dejavnost ne ogroža ciljev parka, s soglasjem upravljavca
- parkirati motorna vozila, počitniške prikolice ali motorna vozila, ki se uporabljajo za prebivanje, zunaj za to določenih mest;
- puščati pse s povodca zunaj naselij, razen pri izvajanju lova in paše ter pri izvajanju nalog policije, vojske in gorske reševalne službe;
- snemati filme, videospote in druge video produkte za javno predvajanje, katerih vsebina je v nasprotju z nameni in s cilji parka, kar se preverja s soglasjem upravljavca parka;
- izvajati vojaške vaje in usposabljanja zunaj območij za potrebe obrambe, razen usposabljanja v gorništvu ter za zaščito in reševanje oziroma v primeru poslabšanja varnostnih razmer ter vojne nevarnosti;
- uporabljati pirotehnična sredstva v naravnem okolju, razen za potrebe obrambe, zaščite in reševanja, ter eksplozivna sredstva, razen za dovoljene namene.

Stališče: pripombe se delno upošteva

Obrazložitev:

V 8. člen se dodajo nove prepovedi:

- z dodajanjem kemikalij ali mikroorganizmov umetno zasneževati ali utrjevati smučišča in tekaške proge,
- puščati pse s povodca, razen pri izvajanju lova in paše ter pri izvajanju nalog policije, vojske in gorske reševalne službe,

- snemati filme, videospote in druge video produkte za javno predvajanje, katerih vsebina je v nasprotju z nameni in s cilji parka,
- izvajati vojaške vaje in usposabljanja, razen usposabljanja v gorništvu ter za zaščito in reševanje oziroma v primeru poslabšanja varnostnih razmer ter vojne nevarnosti,
- uporabljati pirotehnična in druga eksplozivna sredstva v naravnem okolju, razen za potrebe obrambe, zaščite in reševanja.

Pripombe, ki se nanašajo na prepoved gradnje naštetih objektov se ne upošteva, ker je prepoved že zajeta v točki 15, ki prepoveduje gradnjo in postavljanje vseh objektov in naprav. Prepovedano je tudi spreminjati namembnost obstoječih objektov.

Uporaba motornih sani je že zajeta med prepovedmi.

Uporaba čolnov z motorji ter vzletanja in pristajanja ni med prepovedmi, ker se tovrstne aktivnosti v tem prostoru ne dogajajo oziroma jih nismo zaznali (zanje ni ustreznih površin (izredno majhne vodne površine/ blaga in/ali z gozdom poraščena pobočja). Je pa v uredbi določena prepoved gradnje ali urejanja novih vzletno pristajalnih mest.

Parkiranja motornih vozil in prikolic izven določenih mest ni med prepovedmi, ker le to ureja ZON, ki določa, da je v naravnem okolju prepovedano voziti, ustaviti, parkirati ali organizirati vožnje z vozili na motorni ali drug lasten pogon vozila. Režim glede voženj bo natančneje določen v NU.

- predlaga, da se med varstvene režime v 8. členu doda prepoved odlaganje odpadkov.

Stališče: pripomba se **ne upošteva**

Obrazložitev: Prepoved odlaganja odpadkov je urejena v uredbi s področja ravnanja z odpadki (Uredba o odpadkih) kjer je določeno, da je odpadke prepovedano puščati v okolju, jih odmetavati ali z njimi nenadzorovano ravnati.

- povzemajo, da se v 4. točki, 2.odst., 8. člena navaja, da je prepovedano " 4. naseljevati ali gojiti tujerodne prostoživeče rastlinske in živalske vrste." In predlagajo da se besedilo dopolni in po novem glasi "4. naseljevati ali gojiti tujerodne prostoživeče rastlinske in živalske vrste. V primeru, da se pojavi, s strani strokovnih ustanov potrjen, množičen izpad katere od nosilnih drevesnih vrst, zaradi klimatskih sprememb, je možno, na podlagi strokovnih gozdarskih in naravovarstvenih usmeritev določiti izjemo - alternativno tujerodno drevesno vrsto ali vrste".

Stališče: pripomba se **ne upošteva**

Obrazložitev: Predlog je v nasprotju s 17. členom ZON, ki pravi, da je naseljevanje rastlin ali živali tujerodnih vrst prepovedano. Prav tako gojitev tujerodnih vrst živali določa 21. člen ZON, ki pravi, da mora fizična ali pravna oseba, ki namerava gojiti živali domorodnih ali tujerodnih vrst, pridobiti dovoljenje ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave. Naseljevanje ali gojitev tujerodne prostoživeče rastlinske in živalske vrste je že urejeno z ZON, zato drugačne izjeme tukaj niso predvidene.

- menijo, da naj se v 8. člen, ki definira splošne varstvene režime območja, v 2. odstavku kjer med drugim navaja, da je na območju regijskega parka prepovedano: 3. izvajati posege, dejavnosti, ki bi lahko spremenili za regijski park značilno krajinsko pestrost ter značilne krajinske in poselitvene vzorce, doda tudi krajinsko podobo.

- menijo, da je prepoved prirejati javne shode in prireditve ter organizirati športna tekmovanja v mirnih conah v času od 01.03. do 30.06 v nasprotju z varstvenimi cilji, saj se na območju mirnih con množičnih prireditev in tekmovanj ne sme izvajati skozi vse leto,

- menijo, da je kakršnokoli širjenje obstoječih smučišč/tekaških prog na dele regijskega parka z vidika varovanja biotske pestrosti ne sprejemljivo,

- Varstveni režimi za področje gozdarstva za območja prvega varstvenega območja, ki se ne prekrivajo z obstoječimi ožjimi zavarovanimi območji, morajo biti podrobneje definirani v upravljavskem načrtu. Pred sprejetjem upravljavskega načrta, ki bo podrobneje definiral varstvene režime posameznih območij, predlagajo, da se izdelajo strokovne smernice s področja varovanja narave, ki naj veljajo do sprejetja uradnega upravljavskega načrta.

- menijo, da izjeme, ki so navedene v 10. členu v prvem varstvenem območju in na območju mirnih con ne smejo veljati.

- menijo, da morajo varstveni režimi opisno in grafično opredeliti tudi mirne cone za vrste, ki so občutljive na vznemirjanje s strani človeka in z njim povezanih dejavnosti.

Mirne cone morajo vsebovati ključne dele habitata, ki so pomembni za ohranjanje številčnosti in stabilnih populacij vrst, ki so občutljive na vznemirjanje. Mirne cone se podrobneje določijo z

upravljavskim načrtom oziroma strokovnimi smernicami. V uredbo naj se doda člen za območja mirnih con, v katerem so definirane prepovedi izvajanja dejavnosti na območju mirnih con. Predlagajo nov člen, ki se glasi:

»XX. člen

(območja mirnih con)

(1) V območju mirnih con poleg splošnih varstvenih režimov območja regijskega parka veljajo naslednje prepovedi:

- Prirejati kakršnekoli javne shode, prireditve ali organizirati športna tekmovanja, izven območja
- frekventno uporabljenih že vzpostavljenih markiranih pohodnih poti
- Graditi nove gozdne prometnice
- Vzpostavljati nove pohodne poti
- Voziti z vozili na motorni pogon, razen za gospodarjenje z gozdom
- Postavljati žičnate ograje
- Postavljati obore
- Širiti turistične dejavnosti in z njimi povezano infrastrukturo, ki bi lahko privedle do povečanega obsega motenj

(2) Na območju mirnih con je potrebno vzpostaviti učinkovit sistem gozdnih cest, ki bo dostop omogočal le lastnikom parcel in upravljalcem parka.

(3) Omejiti je potrebno gibanje izven obstoječih, markiranih pohodnih poti.

(4) Posebno pozornost je potrebno nameniti upravljanju značilnosti in lastnosti habitatov«

Stališče: pripombe se delno upoštevajo

Obrazložitev:

- Krajinska podoba je že zajeta v krajinskih vzorcih.
- Pripomba glede omejitev prireditev in športnih tekmovanj v mirnih conah se upošteva in je po novem določena čez celo leto, prav tako je v mirnih conah omejeno gibanje izven poti. Mirna območja se bodo določila v načrtu upravljanja, kjer bodo predstavljene tudi grafično.
- Širjenje obstoječih smučišč/tekaških prog je v območju regijskega parka prepovedano, razen če bo določeno v prostorskih aktih občin, kar bo presojano z vidika vplivov na naravo.
- Možnost priprave začasnih upravljavskih smernic je določena že v Zakonu o ohranjanju narave. Predlog upravljavskih smernic pripravi ZRSVN.
- Pripomba v zvezi z izjemami določenimi v 10. členu se upošteva in se izjeme določi samo za prepovedi določene v 8. členu.
- Mirna območja, s konkretizacijo varstvenih režimov v njih, bodo podrobneje določena v načrtu upravljanja, večinoma se mirna območja nahajajo v 1. varstvenem območju, kjer je določenih večina prepovedi, ki jih predlaga DOPPS, dodali smo prepoved postavljanja žičnatih ograj.

- predlagajo, da se iz 1. v.o. oziroma iz območja parka izloči državna cesta Areh-Šumik-Osankarica-Lukanja (št. ceste 9297070), saj je v 1.v.o. določen režim prepovedi vožnje z vozili na motorni pogon in kolesi

- opozarjajo, da se znotraj območja regijskega parka nahajajo planinske poti, katerih skrbniki so planinska društva, zato želijo, da se morebitne posege v planinske poti uskladi z njimi, saj je interes PZS, da se poti tudi znotraj regijskega parka ohranijo in vzdržujejo,

- strinjajo se, da so planinske koče izven regijskega parka, obenem pa si želijo, da bi bile vključene v trajnostni razvoj Pohorja

Stališče: pripomba se delno upošteva

Obrazložitev:

- Cestno telo se, v delu kjer poteka čez 1.v.o., izvzame iz 1 v.o. in se v skladu s tem popravi karto.
- Morebitne posege v planinske poti se bo urejalo v skladu s področno zakonodajo, ki ureja planinske poti.

- predlagajo, da se v uredbi podrobneje definira mirno cono in grafično prikaže njeno območje, v navezavi z varstvenim režimom, ki prepoveduje prirejanje javnih shodov in športnih prireditev v mirnih conah v času od 1.3. do 30.6.

- v povezavi s prepovedjo prirejanje prireditev v 1. v.o. opozarjajo, da se vsako leto odvija tradicionalna prireditev na Osankarici-Kot, prizorišču zadnjega boja Pohorskega bataljona, zato želijo, da se zemljišče s parcelno št. 1494/7, k.o. Kot iz 1.v.o. prestavi v 2. v.o. Prav tako se konec aprila odvija tradicionalni pohod Pohorskega bataljona od Treh kraljev mimo Črnega

jezera, ki je v 1. v.o., zato predlagajo izvzetje poti iz 1.v.o., oziroma predlagajo izjemo za vse prireditve, ki se nanašajo na Pohorski bataljon.

- predlagajo, da se v 10. členu izbriše št. vodnega dovoljenja, ker le ta časovno omejuje upravljanje s Črnim jezerom

Stališče: pripombe se **upoštevata**

Obrazložitev:

- Mirna območja bodo podrobneje določena v načrtu upravljanja; večina mirnih območij bo v 1. varstvenem območju, kjer so prepovedi strožje in je prirejanje prireditev oziroma športnih tekmovanje prepovedano brez izjem.

- V 10. člen se doda novo izjemo, ki se glasi »Ne glede na prepovedi iz 9. člena te uredbe se lahko izvede tradicionalne pohode in prireditve, ki bodo določeni v načrtu upravljanja.«

- pripomba glede vodnega dovoljenja se upošteva, sicer je je varstveni cilj parka dolgoročno prepovedati ribolov v Črnem jezeru, ki se nahaja v 1. v.o., zato se bo morebitno novo vlogo za vodno dovoljenje obravnavalo v skladu s cilji regijskega parka.

- v 8. členu predlagajo slovnične popravke besedila in sicer urejati naj se spremeni v urejanje, postavljati v postavljanje itn.

Stališče: pripomba se **upoštevata**

Obrazložitev: besedilo bo lektorirano

- predlaga, da v 8. členu dopolnimo režim s popolno prepovedjo vsakršnega umetnega osvetljevanja (ne zgolj naravnega okolja). Opozarja, da je nebo nad Regijskim parkom Pohorje že ta hip znatno svetlobno onesnaženo in stopnja onesnaženja presega 70 % (merjeno glede na svetlost naravnega okolja).

- v luči prekomernega osvetljevanja predlaga določitev vplivnega območja in opozarja, da bodo še vedno največji problem vsi turistični centri na robu - Rogla, Kope. Meni, da bi kazalo opredeliti dodatne omejitve, vsaj tehnične narave, npr. spekter svetil, osvetljevanje sakralnih objektov, samodejno vklapljanje svetil le po potrebi idr., ki jih ZRSVN pogosto izdaja kot omilitvene ukrepe pri presoji na *Naturo 2000*.

Stališče: pripomba se **ne upošteva**

Obrazložitev:

Mejne vrednosti in ukrepe, ki se uporabljajo za emisijo svetlobe v okolje, ki povzročajo svetlobno onesnaževanje, so določene v Uredbi o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja. Ena od nalog upravljavca zavarovanega območja bo tudi usklajevanje interesov različnih uporabnikov prostora in v okviru tega bo skušal doseči minimalno možno osvetlitev, ki še zagotavlja varnost, oziroma je zakonsko predpisana za javne ceste. Cestna razsvetljava je namreč razsvetljava, ki zaradi povečanja prometne varnosti vseh udeležencev prometa zagotavlja ustrezno vidljivost na cesti ponoči in ob zmanjšani vidljivosti. Prav tako bo naloga upravljavca doseči dogovor z upravljavci turističnih centrov izven območja regijskega parka, da dejavnosti prilagodijo novonastalemu zavarovanemu območju narave, ker jim bo le ohranjana narava prinesla dodatne priložnosti tudi za njihovo turistično dejavnost.

- predlaga, da se omeji časovno obratovanje naprav za zasneževanje smučišč in teptalnih strojev, ki obratujejo ponoči in s hrupom motijo okoliške prebivalce.

Odgovor: Smučišča se nahajajo izven območja regijskega parka, zato jih z režimom za regijski park ne moremo omejevati. Bo pa naloga upravljavca zavarovanega območja tudi doseči dogovor z upravljavci turističnih centrov izven območja regijskega parka, da dejavnosti prilagodijo novonastalemu zavarovanemu območju narave.

- navajajo, da bi moralo biti v 2. odst., 10. člena uredbe eksplicitno navedeno, da se gospodarjenje z gozdom (na območju parka, kjer velja splošni varstveni režim) izvaja na način in pod pogoji, ki jih določajo gozdno gospodarski načrti gozdno gospodarskih enot in je v smislu gospodarjenja z gozdovi, načrt upravljanja parka, gozdno gospodarskemu načrtu podrejen.

Stališče: pripomba se **upoštevata**

Obrazložitev: V drugem odstavku 10. člena se dopolni besedilo, ki se po novem glasi

»(2) Ne glede na prepovedi iz 8. člena te uredbe se v regijskem parku lahko v skladu z varstvenimi cilji te uredbe, načrtom upravljanja in programi ali načrti izvajanja javne službe urejanja voda, gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči, gozdovi in divjadjo, vzdrževanja objektov

gospodarske javne infrastrukture ter objektov v javni rabi in izvajanja ukrepov varstva kulturne dediščine:

– izvaja gozdarska, lovska in kmetijska dejavnost,.....«.

Gozdno gospodarski načrti in NU in varstveni cilji parka morajo biti usklajeni. Z gozdom se bo tudi v Regijskem paku Pohorje gospodarilo v skladu z gozdnogospodarskimi načrti, ki so že zaradi območij Natura 2000 podvrženi presoji vplivov na naravo ter naravovarstvenim usmeritvam in mnenjem Zavoda RS za varstvo narave.

- predlaga, da kot izjemo od prepovedi poleg lastnikov zemljišč, ki lahko na območju regijskega parka opravljajo kmetijska dela (košnjo, čiščenje, vse strojno...) v uredbo vključite tudi zakupnike, da v prihodnje ne bi prihajalo do kakršnihkoli omejitev in prepovedi dostopa ali opravljanja potrebnih kmetijskih del zaupnikov s strani upravjalca regijskega parka. Meni tudi, da bi bilo potrebno dogovoriti na kakšen način se zakupnik identificira kot zakupnik pri upravljalcu ali je naloga lastnika zemljišča da upravjalca obvesti o številu in podatkih zaupnikov.

Odgovor: Izjeme, ki so določene v 10. členu ne določajo različnih izvajalcev dejavnosti, temveč veljajo izjeme za vse izvajalce gozdarske, lovske in kmetijske dejavnosti. Tako bo kmetijsko dejavnost lahko izvajal lastnik ali zakupnik zemljišč.

- predlagajo, da se v 10. členu kjer so določene izjeme za gradnjo gozdnih prometnic opredeli, kakšne so dovoljene dimenzije prometnic, v katerem primeru je gradnja dovoljena ter kako naj gradnja in vzdrževanje prometnic poteka.

Stališče: pripomba se **ne upošteva**

Obrazložitev: Gradnja gozdnih prometnic se bo načrtovala na podlagi sprejetih Gozdno gospodarskih načrtov, ki bodo presojani z vidika vplivov na naravo kot že sedaj. Presoja bo izvedena tudi za vsak posamezen poseg – npr. prometnico, v postopku pridobitve soglasja za gradbeno dovoljenje ali posega v naravo.

- predlaga, da se dovoli vožnja s kolesi brez lastnega pogona na vseh gozdnih cestah in prometnicah v 2 v.o.,

- predlaga, da se dovoli jahanje po planinskih poteh in vseh gozdnih cestah in prometnicah,

- opozarja tudi, da izjeme navedene v 10. členu negirajo režime določene v 8. in 9. členu,

- opozarja tudi, da z omenjenim omejevanjem gibanja v prostoru pričakovati upad turizma na tem območju

Stališče: pripombe se **delno upošteva**

Obrazložitev:

- Vožnja s kolesi in ježa konj je prepovedana izven cest po katerih je dovoljen promet, načrt upravljanja pa bo določil dodatne ceste, kjer se bo tudi lahko izvajala vožnja s kolesi in ježa konj. Uporabo gozdnih cest in prometnic se bo uskladilo s pristojnimi inštitucijami, ki upravljajo z njimi, prav tako se bo uporabo planinskih poti uskladilo planinskimi društvi, ki so upravljavci teh poti.

- Izjeme navedene v 10. členu se uporablja za režime določene za celotno območje regijskega parka, razen za 1. v.o., člen se po novem glasi »Ne glede na prepovedi iz 8. člena te uredbe se v regijskem parku lahko v skladu z varstvenimi cilji te uredbe, načrtom upravljanja...«

- Z usmerjanjem obiskovanja na poti primerne za posamezne uporabnike, npr. kolesarske poti, poti za jahanje, se bo v prostoru vzpostavil red in ne bo prihajalo do konfliktov med različnimi uporabniki prostora, zato se zaradi tega ne pričakuje upada turizma ampak zadovoljstvo vseh uporabnikov prostora.

- kot lastnika kmetije ga skrbi prihodnost po uveljavitvi parka, predvsem zaradi raznih omejitev in prepovedi,

- predlaga, da bi domačini dobili posebne izkaznice in jih pri opravljanju dela ne bi preganjali in sankcionirali nadzorniki. Zgodi se, da se zaradi pogostih močnih neurij na Pohorju, ki podirajo drevesa in naletov velike divjadi pretrga pašna ograja kar konji na pašniku izkoristijo za sprehod po gozdovih, da jih potem najde na veliki površini potrebuje motor ali štirikolesnik za vožnjo na gozdnih cestah in vlakah.

Odgovor: Za lastnike zemljišč veljajo izjeme, da lahko kljub raznim prepovedim na območju regijskega parka izvajajo gozdarske, lovske ali kmetijske dejavnosti. Vožnja po gozdnih,

nekategoriziranih cestah in drugih poteh bo natančneje urejena s sprejemom NU, ki bo upošteval stališča upravljavcev teh poti in varstvene cilje regijskega parka.

UPRAVLJANJE REGIJSKEGA PARKA

- *zdi se jim pomembno vzpostaviti sodelovanje med upravljavcem parka in ZGS, tako pri izvajanju naravovarstvenega nadzora, kot pri upravljanju regijskega parka, zato predlagajo, da se med organizacije, ki jih javni zavod vključuje v upravljanje doda tudi strokovno organizacijo pristojno za gozdarstvo,*
- *menijo, da je tretji odstavek 13. člena brezpredmeten saj se ponovi v prvem odstavku 12. člena,*
- *predlagajo, da se že v uredbi opredeli vključenost ZGS v svet javnega zavoda in ne v aktu o ustanovitvi javnega zavoda,*
- *sprašujejo kako bo upravljavec regijskega parka lahko zagotavljal učinkovit nadzor v skladu z ZON z omejenimi kadrovskimi resursi,*
- *opozorijo, da se zapis »strokovna organizacija« kot okrajšava pojavi v tekstu brez ustrezne navezave na celotno besedilo o kateri organizaciji govorimo,*
- *predlagajo, da se med obvezne sestavine načrta upravljanja v drugi točki 17. člena doda tudi področje gozdarstva, saj le ta predstavlja veliko večino območja predvidenega za zavarovanje z regijskim parkom in pričakujejo, da bodo sodelovali pri pripravi in potrjevanju načrta upravljanja z obvezujočim mnenjem ZGS,*
- *menijo, da je opredelitev drugih vsebin v NU preohlapna,*
- *predlagajo, da se zapis v četrtem odstavku 17. člena, ki pravi »Načrt upravljanja obsega tekstualni in grafični oziroma kartografski del. Načrt upravljanja se izdelava v digitalni in analogni obliki, ki morata biti med seboj skladni.« zapiše bolj jasno;*
- *menijo, da je treba 18. člen, ki govori o pripravi in sprejemanju NU dopolniti s sodelujočimi pri izdelavi NU in izpeljan po postopku: osnutek, javna obravnava z določenim časovnim okvirjem in končno sprejemanje; jasno naj bo razvidno, kako je v postopek vključen ZGS, ki mora imeti zavezujoče mnenje in ostali deležniki v prostoru;*
- *podajajo pobudo, da se v vse organe javnega zavoda vključi predstavnike lastnikov gozdov; SIDG naj bo vključen kot upravljavec državnih gozdov;*
- *podajajo pobudo, da se pri pripravi in spremljanju načrta upravljanja predvidi aktivnost seznanitve lastnikov gozdov z osnutkom letnega načrta upravljanja regijskega parka .*

Stališče: pripombe se delno upošteva

Obrazložitev:

- Drugi odstavek 13. člena se dopolni, tako, da se glasi »Upravljavec vključuje v upravljanje regijskega parka občine, lokalno prebivalstvo, lastnike zemljišč v regijskem parku, strokovno organizacijo pristojno za gozdarstvo in zainteresirano javnost.«
- Tretji odstavek 13. člena govori o ustanoviteljih javnega zavoda, ki upravlja z regijskim parkom, prvi odstavek 12. člena pa o ustanoviteljih regijskega parka.
- ZGS bo nedvomno eden izmed članov sveta Javnega zavoda, ki bo upravljal z regijskim parkom. Vendar pa bodo, kot je to že ustaljena praksa tudi pri ustanavljanju drugih zavarovanih območij in upravljavcev, podrobnosti glede delovanja javnega zavoda, vključno s predstavniki njegovega sveta opredeljene v aktu o ustanovitvi javnega zavoda.
- V načrtu ministrstva je okrepitev neposrednega nadzora v naravi tudi s kadri ZGS, ki so na terenu že tako in tako prisotni. Neposredni nadzor v naravi bodo izvajali tudi na novo zaposleni nadzorniki pri upravljavcu regijskega parka.
- Zapis o strokovni organizaciji se ustrezno popravi v skladu z nomotehničnimi pravili.
- Med vsebine načrta upravljanja se doda tudi vsebine povezane z gozdarstvom; pri pripravi načrta upravljanja bodo sodelovale strokovne organizacije s področja kmetijstva, gozdarstva in druge pristojne organizacije, ki jih načrt upravljanja zadeva; v medresorskem usklajevanju načrta upravljanja bo z mnenjem sodelovalo tudi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.
- Zapis v (1) odstavku 16. člena se po novem glasi »Upravljanje regijskega parka se izvaja na podlagi desetletnega načrta upravljanja, ki obsega tekstualni in grafični del.«
- Postopek sprejemanja NU in vsebine so določene z ZON (60. in 61. člen);
- Seznanitev lastnikov gozdov z načrtom upravljanja se lahko izvede v času predstavitve osnutka načrta upravljanja.

- sprašuje kateri so operativni upravljavski instrumenti javnega zavoda, s katerimi bo uveljavljal predvidene ukrepe in režime, določene v načrtu upravljanja?
- sprašuje ali je bila izvedena analiza stanja rastlinskih in živalskih vrst in habitatov v bodočem regijskem parku na podlagi katere bi lahko ugotavljali, ali posegi in dejavnosti vplivajo na ugodno stanje vrst in habitatov? Ali je na podlagi analize stanja ugotovljen ohranitveni status teh vrst in habitatov na območju regijskega parka?
- opozarja, da se v javnosti pojavljajo neformalne informacije, da naj bi se razmišljalo, da bi se namesto javnega zavoda (kakršna je rešitev v sedanjem osnutku uredbe in kar absolutno podpira) upravljanje z regijskim parkom s koncesijo predalo zasebniku, čemur kot zagovornik javnega interesa ter zaščite narave in okolja ostro nasprotuje. Zato tudi prosi, da javno zanikamo te govorice.

Odgovor:

- Ključni operativni instrument za uveljavljanje predvidenih ukrepov in režimov je izvajanje neposrednega nadzora v naravi, ki vsebuje tako spremljanje stanja, nadzor nad izvajanjem varstvenih režimov, ozaveščanje in sankcioniranje kršenja režimov.
- Pred pripravo osnutka akta o zavarovanju so bile s strani ZRSVN narejena strokovna izhodišča za zavarovanje Pohorja, ki obsegajo tudi analizo območja z vidika naravovarstvene vrednosti. Načrt upravljanja pa je tisti ključni izvedbeni dokument v katerem se natančneje oceni stanje narave in na podlagi tega pripravi ukrepe za zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov.
- Uredba predvideva, da z regijskim parkom upravljanja ZRSVN, s čimer so občine strinjale. Dogovor je bil, da bo to upravljanje začasno in da se v roku treh upravljanje spremeni v dolgoročnejšo in primernejšo obliko.

- predlagajo, da se v 15. členu seznam nalog parka dopolni z dvema nalogama, in sicer: regijski park se vključuje v mednarodne mreže zavarovanih območij in drugih povezanih področij ter deluje v mednarodnem prostoru ter regijski park sodeluje z vzgojno-izobraževalnimi institucijami na območju parka in širše ter skrbi za kontinuirano izobraževanje in ozaveščanje lokalnega prebivalstva in širše javnosti o pomenu parka in varstvenih ciljih.

Stališče: pripomba **ne upošteva**

Obrazložitev: 15. člen se po usklajevanju s Službo Vlade za zakonodajo črta, saj je le ponavljal določila iz ZON.

- sprašuje ali so ustanovitelji regijskega parka občinski sveti ali lokalne skupnosti;
- predlagajo, da se v drugem odstavku 12. člena k osebam, ki izvajajo nadzor doda tudi naravovarstvene nadzornike, prav tako v 21. člen uredbe,
- na kakšen način bo občina lahko sodelovala pri pripravi načrta upravljanja glede na to, da je soustanoviteljica regijskega parka in financerka,
- predlagajo, da se v uredbi poenoti besedilo in sicer se namesto izrazov občina in lokalna skupnost uporabi besedno zvezo »samoupravna lokalna skupnost«,
- predlagajo, da se v 15. členu dopolni naloga upravljavca parka z nalogo »sodelovanje pri pripravi »projektov«,
- predlagajo, da se v uredbi določi delež financiranja iz državnega proračuna in iz proračuna parkovnih lokalnih skupnosti,
- sporočajo, da podpirajo upravljanje regijskega parka preko javnega zavoda

Stališče: pripombe se **delno upošteva**

Obrazložitev:

- Ustanovitelji so Vlada RS in občine, zato smo besedno zvezo »občinski svet« nadomestili z »občina«.
- Naravovarstveni nadzorniki izvajajo neposredni nadzor v naravi preko javnega zavoda v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, kar je določeno v 20. členu uredbe. 155. člen ZON določa, da neposredni nadzor v naravi nad spoštovanjem prepovedi tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov izvajajo poleg inšpektorjev tudi naravovarstveni nadzorniki. Za jasnejšo opredelitev se v 20. člen uredbe doda besedilo »Neposredni nadzor v naravi v regijskem parku zagotavlja ministrstvo z naravovarstvenimi nadzorniki v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave in to uredbo ter občinski redarji.«
- Načrt upravljanja pripravi upravljavec zavarovanega območja ob sodelovanju lokalnih skupnosti in drugih deležnikov v prostoru. NU bo javno predstavljen, nanj bo možno podati

pripombe in se ga bo po pripombah uskladilo s pripombami. NU mora potrditi svet javnega zavoda, v katerem bodo tudi predstavniki lokalnih skupnosti. Po potrditvi na svetu, mora k načrtu upravljanja dati soglasje še ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave, druga pristojna ministrstva in lokalne skupnosti. Načrt upravljanja sprejme Vlada.

- Besedilo »lokalne skupnosti« se nadomesti z besedo »občine« po celotnem dokumentu, pojem občina je namreč že uveljavljen v slovenski zakonodaji.

- V 12. člen, ki določa ustanovitelje in izvajanje ustanoviteljskih pravic in obveznosti, se doda delež financiranja, tako, da se določba po novem glasi ustanovitelji »skupaj financirajo delovanje regijskega parka tako, da država zagotavlja 50 odstotni delež in financira predvsem naloge varstva narave, parkovne lokalne skupnosti zagotavljajo 50 odstotni delež in financirajo predvsem naloge usmerjanja razvoja, določene na podlagi načrta upravljanja in letnega programa dela, ki je pripravljen za celotni regijski park«.

- *menijo, da mora načrt upravljanja, katerega vsebina je določena v 17. členu kot samostojno poglavje obsegati tudi podrobnejše varstvene režime in usmeritve.*

Odgovor: v tretjem odstavku 8. člena in drugem odstavku 9. člena je določeno, da načrt upravljanja vsebuje tudi prostorski del z umestitvijo in konkretizacijo varstvenih režimov in razvojnih usmeritev.

- *predlaga, da se med naloge upravljanja doda skrb za zmanjšanje svetlobnega onesnaževanja, ki prihaja iz naselij izven parka.*

Odgovor: Skozi nalogo upravljavca, sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, bo upravljavec zavarovanega območja aktivno udeležen pri iskanju rešitev in reševanju konfliktov med različnimi uporabniki tega prostora in težnjo po čim manjšem vplivu na naravno okolje.

FINANCIRANJE IN NADZOR

- *sprašuje ali je bila opravljena ocena potrebnih finančnih sredstev in števila zaposlenih za funkcioniranje javnega zavoda, saj mora javni zavod sprejeti načrt upravljanja v enem letu?*

- *sprašuje koliko zaposlenih in koliko finančnih sredstev je predvidenih ob ustanovitvi javnega zavoda?*

- *sprašuje ali so predvidena oziroma ali je bila opravljena analiza finančnih posledic, v kolikor se bo zaradi novih režimov v parku omejevalo dejavnosti ali ustavno zagotovljena lastninska pričakovanja iz naslova posedovanja lastnine?*

Odgovor:

- Ocena potrebnih finančnih sredstev in kadrov je bila narejena na podlagi izkušenj delovanja obstoječih javnih zavodov, ki upravljajo z zavarovanimi območji. Del načrta upravljanja bo tudi natančni finančni in kadrovski načrt za 10 letno obdobje.

- Za učinkovito delovanje javnega zavoda je na letni ravni predvidenih 200.000,00 EUR. Sredstva so zagotovljena na proračunski postavki Zavarovana območja narave Ministrstva za naravne vire in prostor. Delovanje upravljavca bo moralo biti čimbolj racionalno in učinkovito. V zvezi s tem bo nujno organizirati povezovanje in sodelovanje z drugimi službami in ustanovami na regionalnem nivoju.

- Analiza finančnih sredstev zaradi omejevanja dejavnosti ni bila narejena, saj se v dolgoletni praksi delovanja javnih zavodov s področja ohranjanja narave še ni zgodil primer, da bi lastniki zemljišč znotraj zavarovanega območja zahtevali odškodnino. V 89. členu ZON je sicer določeno, da so fizične in pravne osebe, ki se jim zaradi omejitev in prepovedi iz ZON ali na njegovi podlagi izdanih aktov o zavarovanju bistveno poslabšajo obstoječi pogoji za pridobivanje dohodka in tega ni mogoče nadomestiti z dovoljeno dejavnostjo v okviru varstvenih režimov oziroma razvojnih usmeritev na zavarovanih območjih, upravičene do odškodnine. Odškodnina obsega izgubo ali zmanjšanje dohodka od nepremičnine in se določi po postopku, ki ga določa zakon, ki ureja razlastitev nepremičnin. Zahtevo za odškodnino se lahko vloži v enem letu po prejemu odločbe izdane na podlagi predpisa, ki je povzročil spremembo razmer.

- *predlaga spremembo 21. člena in sicer naj se besedilo »»občinski redarji« spremeni v » redarji Regijskega parka Pohorje«,*

- *predlaga spremembo 22. člen in sicer naj se besedilo »občinska redarska služba« spremeni v » redarska služba Regijskega parka Pohorje«.*

Stališče: pripomba se **ne upošteva**

Obrazložitev: Občinski redarji in občinska redarska služba sta uveljavljena termina na podlagi Zakona o občinskem redarstvu. Z zakonom o debirokratizaciji, ki določa spremembo prvega odstavka 156. člena ZON, ki se po novem glasi: »Neposredni nadzor na zavarovanih območjih zagotavljajo upravljavci zavarovanih območij. Z aktom o ustanovitvi se lahko za izvajanje neposrednega nadzora na zavarovanih območjih, ki jih je ustanovila lokalna skupnost, pooblasti tudi redarstvo, ki deluje v okviru občinske ali skupne občinske uprave.« V uredbi smo tako dali pravno podlago, da tudi občinski redarji, lahko izvajajo neposredni nadzor v naravi v kolikor si pridobijo za to ustrezne kvalifikacije.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

- *sprašuje kako komentiramo ocene, da je sprejem načrta upravljanja v roku enega leta popolnoma nerealen?*
- *opozarja, da uredba določa, da v roku šestih mesecih po uveljavitvi te uredbe minister skupaj z občinami določi začasne upravljavske smernice. Predlog pripravi javni zavod skupaj s strokovno organizacijo. Kako bo to naredil, če bo ustanovljen v treh mesecih po uveljavitvi te uredbe in v roku treh mesecev šele sprejel statut in splošne akte?*

Odgovor:

- Besedilo tretjega odstavka 22. člena se spremeni, tako, da se po novem glasi » Upravljavec pripravi predlog načrta upravljanja v dveh letih od uveljavitve te uredbe.«
- Priprava začasnih upravljavskih smernic pa je določena že v Zakonu o ohranjanju narave.